

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

Državna licejska knjižnica,
Ljubljana.

God. II. - Broj 14.

Ljubljana,
2. aprila
1931.Izlazi svakog četvrtka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava u Ljubljani (Narodni dom)
Telefon br. 2543 • Račun kod poštanske štedionice br. 12.943 • Oglas po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Prva godišnja skupština Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Dne 29. marta o. g. održana je u Beogradu, u Domu Saveza nabavljačkih zadruga u 10 sati pre podne, prva redovna godišnja skupština Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

Samoj skupštini prethodila je dan pre sednica načelništva Saveza SKJ, koja je održana u saveznim prostorijama u palati Izvozne banke na Terazijama, pod predsedništvom saveznog načelnika brata Ivana Bajželja. Sednica načelništva pretresala je mnoga tehnička pitanja našega Sokolstva, koja su u vezi sa godišnjom skupštinom, kao i ostala o budućem radu, naročito pak ona, koja se odnose na pripreme za svesokolski slet u Pragu 1932. god.

U isto vreme sa sednicom načelništva, održavana je u saveznim prostorijama i sednica saveznog prosvetnog zborna, koju je vodio predsednik saveznog prosvetnog odbora brat dr. Vladimir Belajčić, a kojoj je pored župskih prosvetnika učestvovao i predsednik prosvetnog odbora Československe Obce Sokolske brat Antonin Krejčić.

Otvaramići sednicu br. dr. Belajčić u svom pozdravnom govoru toplo je pozdravio u ime sve braće br. Krejčića, naglašujući, među ostalim, uzajamnu bratsku ljubav čehoslovačkih i jugoslovenskih Sokola, kao i tesne veze i saradnju obaju naroda, koja se je oduvek isticala i pokazivala pa i pružala na bojnim poljanama. Zaželivši iskrenim rečima bratu Krejčiću ugodan boravak među jugoslovenskim braćom, u nastavku svog govoru prelazi na sokolski prosvetni rad. Govoreći o ciljevima i smernicama sokolske prosvete, ističe, da su ovi sada determinisani i precizirani i da je utrт put na tom polju, kojim ima da se u buduće pode. Iznaša razloge zašto se u prvoj polovini minute godine nije mogla sokolskoj prosveti da posveti sva dužna briga, te među ostalim navada, da su baš pripreme oko našeg svesokolskog sleta apsorbovale sve sile i da je radi tog sava drugi rad pa i na sokolskoj prosveti morao kroz to vreme da ostane po strani. Međutim, iako u kratko vreme od nekoliko poslednjih meseci, uspeo se da se sokolskoj prosveti udare prvi dobri temelji i podadu određene smernice, što će omogućiti da se rad i u toj grani sokolskog dela u budućnosti što bolje razvije i ojača.

Predsednik zborna br. dr. Belajčić podjeljuje zatim reč bratu Krejčiću, koji se na pozdrave brata dra. Belajčića zahvaljuje srdaćnim i toplim rečima, izražavajući svoju neobičnu radost, što se nalazi u krugu braće jugoslovenskih Sokola. Hvalje dalje nastojanja i rad jugoslovenskog Sokolstva, brat Krejčić zaželio je saveznom prosvetnom zboru da njegov rad urodi što lepšim plodovima. U cilju uspešnijeg uzajamnog rada jugoslovenskih i čehoslovačkih Sokola na prosvetnom polju, izražava želju, da će biti neobično srećan, ako uskoro među čehoslovačkim Sokolima uzmogne da viđi i pozdravi predsednika saveznom prosvetnog odbora brata dra. Belajčića.

U toku opširne diskusije oko izveštaja o sokolskom prosvetnom radu u minuloj godini, izneta su na temelju stečenih istaksa, rezultata i ukazanih potreba, razna mišljenja i doneti potrebiti zaključci, kako bi sokolski prosvetni rad u budućnosti bio što intenzivniji i uspešniji. Zbor je ujedno izrazio svoje puno priznanje nastojanju i radu predsednika saveznom prosvetnog odbora bratu dra. Belajčiću.

Naveće istoga dana, održan je u dvorani Klasne lutrije u 8.30 sati požudzani sastanak svih članova uprave Saveza i skupštinskih delegata. Većanje na ovaj predkonferencijski protegla su se duboko u noć, jer su prodiskutovani svi izveštaji i predloži, koji su bili stavljeni na dnevni red za sutrašnju godišnju skupštinu. Konferenciju predsedavao je I. zamenik starešine Saveza brat Gangl.

Na ovaj predkonferencijski rečena su sva najvažnija pitanja našega Sokolstva u punoj bratskoj saglasnosti. Izmena mišljenja korisno je poslužila pri svakom pitanju da se ono najpomnije obradi, a naročito je to bilo od

potrebe u pitanjima idejnog karaktera. Predkonferencija je stoga temeljito pretresala čitav materijal za sutrašnju skupštinu i u tom pogledu donela potrebite zaključke. Konferencija je završila svoj rad u 2.30 sati.

Sama skupština, koja je održana sutradan u dvorani Saveza nabavljačkih zadruga, imala je čisto manifestacioni karakter.

U nedelju dne 29. marta već pre 10 sati u skupštinskoj dvorani našla se je na okupu čitava uprava Saveza SKJ sa svim skupštinskim delegatima. U pročelju dvorane za predsedničkim stolom nalazili su se zamenici starešine Saveza braća Gangl, Paunković, Križ, dr. Mergenthaler, zamenik staroste ČOS brat Štefanek, prosvetar ČOS brat Krejčić, savezni načelnik br. Bajželj, savezna načelnica s. Skalarjeva, tajnik Saveza brat Brozović, a u polukrugu do predsedničkog stola svi ostali članovi izvršnog odbora i uprave Saveza SKJ. Nešto docnije stigao je i starešina poljskog Sokolstva brat Zamyski, koji je bio netom doputovao, te je uzeo mesto za predsedničkim stolom.

Sučelice predsedničkog stola sedeli su izaslanik Nj. Vel. Kralja, pukovnik g. Dušan Krstić, ministar prosvete g. Boža Maksimović, zastupnik g. Predsednika vlade, vrhovni inspektor g. R. Dunjić, izaslanik g. Ministra vojske i mornarice, pukovnik g. Čedomir Stanojlović, poslanik Čehoslovačke Republike brat dr. Flieder, poslanik Poljske Republike g. Babinski, zatim predsednik upravnog odbora Aero-kluba g. D. Đurković, izaslanik Jugoslovenske Matice general g. Ranković, delegat Saveza dobrovoljaca i četnički br. dr. Ravnik, delegat rcz. oficira i ratnika g. D. K. Zagorac, delegati oblasnog Crvenog krsta i Jadranke straže i drugih ustanova.

I. zamenik starešine Saveza, brat Gangl otvara skupštinu u 10.5 sati i konstataju da prema na skupštini prisutnim delegatima župa postoji krovni za punovažan rad i rešavanje i predlaže za zapisničare braću Milenka Casića i Franju Galijana, a za overitelje braću dr. Milorada Dragića i generala Stevana Kneževića, za skrutatore braću Duru Brzakoviću i Voju Todoroviću, što skupština aklamacijski prima.

Zatim je brat Gangl održao sledeći pozdravni govor:

GOVOR BRATA GANGLA:

Prvom reči, koju izgovaram sada kod otvorenja pre redovne glavne skupštine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, upravljam svoje misli Nj. Vel. Aleksandru I., (Burni i oduseljeni poklici: Živeo! Kralj!) Kralju Jugoslavije, našem uzvišenom vladaru i pokrovitelju! Kralju iz naša i potomku slavnog roda Karađorđevića, koji su svojim delima stekli sebi najdoljnje mesto u istoriji našega naroda. Ovom junačkom i viteškom vodi i kormilaru naše države želim uime čitavog našeg Sokolstva potpuno zdravljie i dug život na radost i sreću svih Jugoslovena, koji žive bilo gde prekaljeni ljubavlju prema Njemcu i Njegovom Domu! Sokoli, sinci majke Jugovića sa starim Jug-Bogdanom, u burnoj, teškoj i dugoj dobi naših porodičnih muka upravo čudesno su se razmnožili, tako da danas potamnjuje sunce od smelo ispruženih krila sivih Sokolova, kad nebrojena naša jata kružbrdima i dolovima širom naše otadžbine! Iz šuma lepršanja i zamaha ovih krila sada se jedan glas i jedna misao provejava čuvstva svih: da bi naše delo bilo blago i lovo i ljeni znojem vlastitih napora na časti i slavu domaće! Sa radom hoćemo ispodjeti, šta osećamo, i plodovi sokolskog rada neka glasnije govore nego li reči, kako iskreno mislimo i duboko osećamo, kada sa ovoga mesta šaljemo naš bratski pozdrav: ZDRAVO!

(Skupština popraća sa gromkim: Zdrav!) U tom času ulazi u skupštinsku dvoranu starčina Poljskog sokolskog Saveza brat Adam Zamyski, koga skupština pozdravlja burnim oduseljenjem. Brat Zamyski pozdravivši se srdaćno sa braćom, zauzima mesto pred uprave Saveza SKJ kod predsedničkog stola.

Posebno ovog kratkog prekida, brat Gangl, u nastavku svog pozdravnog govoru, nadalje rekao je:

Pozdravljam vas, gospodo i braće, koji ste došli ovamo, da zastupate na našoj I. glavnoj skupštini državnu vlast, nacionalne i kulturne organizacije ovoga mesta.

Pozdravljam izaslanik Nj. Vel. Kralja, pukovnika g. Dušana Krstića i molim da izvoli biti tumać kod Nj. Vel. Kralja naših sokolskih osećaja vernosti, odanosti i Ljubavi uz naše gorljive sokolske pozdrave.

Učešnici prve godišnje skupštine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Bratski pozdrav našem bratu starešini, Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru, (dvoranom se ponovo prolaža oduševljeno klanjanje: Živeo! Zdrav!), kojega je volja Njegovog uzvišenog Oca postavila na celo Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije! Time, da je ovo mesto zauzeo prvenac kraljevskih roditelja, dobila je naša organizacija najviše priznanje. Ljubav, koju prenasaju roditeljska srca na svoga sina, tim aktom prenesena je na Sokolstvo, jer su Sokolstvu dali ono, što je u Kraljevom Domu najdraže. Dokaz je to, da je lepotu i uzvišenost sokolske ideje uruši sebi put u Kraljevske Dvore, gde provejava njezin čisti i plemeniti duh bratstva, demokracije i širokog slovenskog mišljenja; dokaz je to, da je Kraljeva uvidljivost pronašla za potrebu i nužno, da uspesi i učinci sokolskog vaspitanja dobiju mogućnost nesmetanog razmaha u čitavom nacionalnom i državnom životu, koji mora krenuti u smeru sokolskih vrlina i kreposti: poštjenja, trezenosti, radinosti, iskrenosti, požrtvovnosti, istrajnosti, svesti, vernosti, bratske ljubavi i ljubavi prema istini. Na ovakovim granitnim stubovima počiva naš zajednički dom! Van ovih stubova teku kalni valovi strasti, povlače se mračne sene neuravnoteženih misli, bolnih ambicija, individualnoga egoizma. U nama pak sije sunce, u nama je mlađost i svežina; na bujno cveće naših poljana pada osvežujuća rosa večnoga jutra! I simbol te mladosti i svezine, toga bujnog vrijuećeg, zdravog i lepog života jest naš mladi brat starosta, kome također sa ovoga mesta šaljemo naš bratski pozdrav: ZDRAVO!

(Skupština popraća sa gromkim: Zdrav!) Nagomilalo se dakle ogromno mnogo posla, koji je mogla više ili manje da uspešno svelada samo sokolska dobra volja, naša disciplinovanost i velika ljubav prema samoj stvari, koju je podžigalo i podstrekavalo do visine i do iscrpljenja naše oduševljenje.

Pozdravljam vas, gospodo i braće, koji ste došli ovamo, da zastupate na našoj I. glavnoj skupštini državnu vlast, nacionalne i kulturne organizacije ovoga mesta.

Pozdravljam izaslanik Nj. Vel. Kralja, pukovnika g. Dušana Krstića i molim da izvoli biti tumać kod Nj. Vel. Kralja naših sokolskih osećaja vernosti, odanosti i Ljubavi uz naše gorljive sokolske pozdrave.

Pozdravljam g. ministra prosvete Božu Maksimovića; pozdravljam zastupnika g. Predsednika vlade, vrhovnoga inspektora g. R. Dunjića; pozdravljam izaslanika g. Ministra vojske i mornarice, pukovnika g. Čedomira Stanojlovića; pozdravljam zastupnika Predsednika Opštine grada Beograda, predsednika upravnog odbora Aero-kluba g. Dragoljuba Đurkovića, izaslanika Jugoslovenske Matice g. generala Rankovića, delegata Saveza dobrovoljaca i četnika g. dra. Ravnika.

Naročitom radošću pozdravljam zastupnike bratskih slovenskih naroda (oduševljeno aplauz uz poklje: Živelj!), ministra i poslanika Poljske republike g. Babinskog i Čehoslovenske republike brata dra. Roberta Fliedera.

Pozdravljam zastupnike oblasnih odbora Crvenog krsta i Jadranke straže, delegata Rezervnih oficira i ratnika.

Hvala vam na pažnji, koju ćemo ceniti u budućnosti, kako smo i do sada sa iskrenom zahvalnošću cenili vaše priznanje našeg rada i nastojanja. Ova zahvalnost izražena je već i najviše u samom našem radu, za koji ne tražimo ni naročite hvalje, ni nagrade. Dobro radimo radi dobra, kako ne radimo zlo radi zla. Sokolski moral je apsolutno čist i duboko urezan u naš unutrasnji svet: ne radimo dobro zato, jer očekujemo zborog toga revanš i platu; ne radimo zlo zato, da te nebi stigla kazna, već zato, jer je zlo samo po sebi odvratno i stoji daleko van našeg moralu! — U nama ima svesti, da smo u prvoj poslovnoj godini uprli sve sile da zadovoljimo svojim zadaćama i dužnostima po svojim najboljim snagama. Naš rad kretao se u dva glavna pravca: ponapre morali smo izvršiti reorganizaciju čitavoga Sokolstva u smislu Zakona i Statuta, a onda morali smo izvršiti sve pripravne radeve za naš slet i sam slet sprovesti. Nagomilalo se dakle ogromno mnogo posla, koji je mogla više ili manje da uspešno svelada samo sokolska dobra volja, naša disciplinovanost i velika ljubav prema samoj stvari, koju je podžigalo i podstrekavalo do visine i do iscrpljenja naše oduševljenje.

Sumnjam, da bi ikome drugome uspešno jedno ili drugo u tako kratko doba i u tako obilnoj meri. Neću da iznašam bezbroj poteskoća na koje nailazimo na svakom koraku i koje pokusavaju sprečavati naš pokret i naš strogo odmereni korak napred.

Bez borbe nema života! No nećemo nikako besplodno razbacivati

i besmisleno trošiti svoje snage, jer želimo u Sokolstvu skocentrisati sve najbolje i najjače morale i fizične snage našega naroda, za čije opštete dobro radimo po principima sokolskog bratstva i sokolske jednakosti. U ovo delo učidimo svu svoju dušu. U ovo delo takoreći mi se uživljujemo, jer za njega žrtvujemo sve, što možemo i što imamo. Učinci su već vidni posvuda u najširim slojevima naroda, koji u masama pristupa u naše redove, kao da već po svom zdravom i prirodnom instinktu oseća, gde je mesto iskrenom Jugoslovenu i gde je škola njegove samobitnosti i njegove samosvesti i gde se može do skrajnih granica razviti njegova nacionalna i državna svest i njegova sposoznaja i pripadnost velikoj slovenskoj zajednici. Ovakvim radom, koji je korištan za svakoga i za sve, želimo našaviti uverenju, da služimo velikoj ideji i da pozitivno stvaramo one kaptale, kojima se povećava narodno bogastvo. Budućnost će pokazati, da je moć i veličina našeg naroda i da raste sa razvojem fizičkog zdravlja takođe u njegovom moralnom duševju. Hoćemo da krenemo čitavom svetu, da sokolski užaj može i mora izgraditi puteve svog napretka. Ali ne samo da ono može i mora puteve izgraditi, već ono može da dade i garantiju za napredak. Hoćemo, da se uvek sa poštovanjem i počasom izgovara ime našega naroda i naše domovine (usklici: Tako je!), kada se nabrajaju bilo koja i kolika imena najvećih, najkulturnijih i najjačih naroda čitavoga sveta. Hoćemo da gajimo i čuvamo osobenost našega naroda i njegovog značaja; hoćemo da budemo branici i čuvari svih ideja, ali nećemo dozvoliti, da bi bilo ko na štetu naroda učinio i učinio slobodnog državljanstva! Nikada ne možemo dozvoliti, da se učinio i učinio slobodnog državljanstva! Nikada ne možemo dozvoliti, da se učinio i učinio slobodnog državljanstva!

Nikada ne možemo dozvoliti, da se učinio i učinio slobodnog državljanstva!

domovinske ljubavi! (Aplauz.) Nikakvi napadaji ne mogu u nih uliti malodrušju (usklici: Tako je!), kako nas god niti ne opaja bilo kakva hvala. Hoćemo da radimo bez prestanka! Nama se hoće rada i poštenja, tražimo radnika čistih ruku bez zavisti, licemerstva i prikrivenih ciljeva! Pratili na našim putevima nama jest sjaj beloga dana, naš brat je onaj vihor, koji ruši i krši pregradel! Pravda pobeduje! Istina pobeduje! Sokolstvo pobeduje! (Buran i oduševljeni aplauz).

Samo ovo i samo takva je naša sokolska politika! Ovde i u tom smislu izričem vama svima naš pozdrav: ZDRAVO! (Skupština popraća sa gromkim: Zdravo!)

Pozdravljam snažnu granu na deblu slovenskog Sokolstva, braću Poljake, brata starešinu A. Zamorskog, (burni poklići: Czolem! Zdravo!), koji je stigao medu nas i time povećao našu radost. Pozdravljam braću Poljake, koji tako verno i bratski prate našu sudbinu sa svojim simpatijama i stoje uz nas čitavom veličinom svoje plemenite slovenske duše. Njihova sokolska gnezda prenađuju iz roda u rod svetele tradicije burne i slavne povesti poljskog naroda, kojega je delio i uništavao tudi mač, a kojega su načela sokolskog vitešta ujedinila u jednu veliku i silnu slobodnu domovinu. U poratnoj istoriji slovenskog Sokolstva bratska Varšava zabeležila je svoje svetlo ime, jer smo onde u sokolskom domu brata Zamorskog 1925. godine udarili temelje Saveza »Slovensko Sokolstvo«. Budi nam sretna, zemljo Poljsku! Sokolski duh i duh slovenski neka vodi tvoj narod! Bratskom Związk Sokolstwa w Polsce naš bratski: CZOLEM! (Skupština oduševljeno popraća sa usklicima: Czolem! Zdravo!).

Pozdrav vama, draga braćo Vincenc Štěpánek i Antonín Krejčí, (buran aplauz uz oduševljene pokliče: Na zdar! Zdravo!), koji ste došli medu nas u ime Československe Obće Sokolske, naše bratske saveznice i one sokolske organizacije, kojој se divi čitav svet. U toj organizaciji klijalo je seme narodne i državne samostalnosti, ovde su se oštreljili kopljia za oslobodilački rat, dok nisu sokolski barjadi pobedonosno zavijorili u vlastitoj državi, u Čehoslovačkoj republici, koja je sebi postavila na celo svoga najvećeg sokolskog brata, muža svetskoga imena i svetske slave, našeg sokolskog brata Tomu G. Masaryku! (Frenetički aplauz uz burne pokliče: Živeo!). Veze sokolskoga bratstva spajaju vaš i naš narod već dugi niz desetleća i te veze, koje učvršćamo i spajamo dnevno, ostaje i dalje trajne sokolskim idealima, koje kulminiraju u neopozivoj odanosti narodu, državi i Slovenstvu. U ovim bratskim vezama, koje se tako tesno, a opet tako široko opisuju oko nas, nema nikakve radosti ni nikakve bolećivosti, koja bi nas mogla odvratiti od puteva napora, rada i samopregora, koji ne prestano hrli napred, a koji nam naše misli, želje i osećaje trajno usmerjuje treznom i hladnom spoznajom, kako nam je dužnost što uspešnije i intenzivnije ulagati čitavu našu pozitivno istražujuću moć za opšti uspeh svih narodnih osobina i njegovih potreba. Naše staro geslo: »Vernost za vernost!« — pre-tvorilo se sada u geslo: »Delo za delo!« — »Sreća za sreću!« i pod ovim sokolskim barjakom sa Tyrševim geslom: Napred! — bratskoj ČOS bratski: NA ZDARI! (Oduševljeni aplauz uz burne pokliče: Na zdar!).

Pozdravljam braću ruske Sokole, (oduševljeni poklići: Zivelj! Zdravo!), koji su ovde prisutni, i sve one, koji su kupe u sokolskoj organizaciji diljem čitavog sveta, a na žalost van svoje domovine. I vi, braćo, jeste sastavni deo slovenskoga Sokolstva, koji u njega unašate veličinu i lepotu, širinu i čovečanstvo ruske duše. Tužno odzvanjuju vaše balaljke: odjek je to ranjenog srca, koje daleko od rodne grude traži utehe u Tyrševu nauci o bratskoj ljubavi i u sjedinjenju svih Slovena pod sokolskom zastavom. Teška sudbina, koja je zadesila vašu domovinu, jestinstvena je u istoriji svih naroda ovoga sveta. I koliko god je ta sudbina tragična, ona nije toliko moćna, da bi vaša srca napuniла očajem i na terala vas u zdvojnost. Sokolska ideja, koju ne može uništiti nijedna sila, jest onaj osvežujući izvor, koji malaksalom vraća snagu i pokret i koji u slovenskom srcu diže veru u pobjedu dobrog nad slabim, pravednoga nad zlim. Neka bi se vaše nade ispunile u punom opsegu, kad se matuška Rusija uzdigne k novom životu, svečano zaogrnutu u trikoloru sokolskih barjaka! Bratski vam ZDRAVO! (Oduševljeno odobravanje).

Još se spominjem jednoga brata u slovenskom sokolskom taboru, brata Lužičkog Srbina (oduševljeni poklići: Zivelj!), koji je svoju nacionalnost očuvao u besnim valovima Germanstva sa oklopom sokolske

otpornosti i samoodbrane. Lužica je naša dobra, mila sestrica. Njoj upravljamo svoje misli iskrenom bratskom ljubavlju i pozdravljamo je iskreno i srdačno. (Aplauz).

U tom sokolskom taboru, gde je našoj domovini dodeljeno tako odlično mesto, teško i gorko osećamo odsutnost miloga brata, kojeg smo pre deset godina u Ljubljani položili na večni počinak. Našeg prvog starešine brata dr. Ivana Oražena (skupština ustaje i kliče: Slava!) već čitavo desetleće nema više medu nama. Leđio je rane srpskoj braći — na stotine ih je izlečio u balkanskom ratu, a njegova nenadana smrt 11. marta 1921. godine otvorila je na tisuće novih rana, koje ne može nikо zaceliti. Ovoj tužnoj desetgodišnjici naš sokolski tabor iskazao je du-

slušam odjek ove večne slave nad grobovima naših mučenika, koji su bilo gde žrtvovali svoje živote za ljubljenu svoju majku! Naš dušu su kao posvećeni kaleži, iz kojih se diže miris tamjana spram visokog neba. To je tiba, iskrena molitva, koja traži jedan momenat šutnjne, da možemo sakupiti svoje misli i u tim mislima pokloniti se mukama i stradanju naše braće i sestara, a koju nam molitvu pojačava sokolski ukaz: U srcu odvažnost, u pesnici snaga, u misli domovina! (Šutnja).

Citav naš rad i život u prošloj poslovnoj godini sa hvalevrednom pozornošću i zauzetnošću pratila je naša štampa, kojoj za ovu veliku uslugu izričem zahvalnost i priznanje. Mnogo je novinara, koji su članovi sokolske organizacije, pa nas

nas imamo svi u svome Sokolstvu svoj veliki, lepi dom (aplauz), u kome ne pitamo jedan drugoga, šta si i ko si bio pre, već gde samo gledamo, kakav si danas i kolika je tvoja volja, da po načelima sokolske ravnopravnosti pomažeš kod zajedničkog rada za postignuće zajedničkih ciljeva i iste sokolske misli. Rada i maza s vaskoga i za dove dovoljno. Svi mi imademo krasnu, bogatu i široku domovinu Jugoslaviju, i dužnost nas sviju jeste, da dignemo njezine kapitale, među kojima je najdragoceniji naš narod. Knjemu se obraća sva naša ljubav i sva naša briga. Ta ljubav i ta briga toliko su moćne, i toliko su etične i moralne snage, da odstranjuju sve, što je sitno i što ne vredi za općenit.

tražimo jednake moralne kvalifikacije, hoćemo da svako jednako vrši tačno svoje dužnosti i da u svakoga bude jednaka svest odgovornosti za sve i do svega onoga, šta smo preuzeли na se.

Ovakvo izlazimo vedra čela pred našiju javnost, a sa vederim pogledima i čistim rukama! Ako je oblik na čelu — to je sena brije, kako bi još bolje radiš i još više se brinuli za Sokolstvo! Ako je namršten pogled, to je znak zabrinutosti, što nemam radosti i slobode svugde onde, gde biju srca naše braće i sestara. I ako nije svaki dlan mek i nezan — to je znak naporna rada, kojim vršimo svoje dužnosti! A sve je to naša čast, naš po-nos i naš poziv na istrajanost i pozdrav.

ZDRAVO!

Ovakve reči brata Gangla skupština je popratila oduševljenim dugotrajnim aplauzom i burnim pokličima: Zdravo!

Brat Gangl predlaže zatim da se pošalju sledeći pozdravni telegrami:

NJEGOVOM VELIČANSTVU
KRALJU ALEKSANDRU I.
Beograd.

Sa prve redovite glavne skupštine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije sećajući se Vašeg Veličanstva i Kraljevskog Doma u staroj sokolskoj vernošći i odanosti šaljemo iskrene pozdrave sa željom za potpuno zdravlje i dug život na sreću naroda i slavu domovine. Jednako upravljamo bratske pozdrave svom bratu starešini Njegovom Višočanstvu Prestolonasledniku PETRU, tom simbolu sokolske mladosti i svežine uz zavet neumornog rada za podizanje svijet snaga jugoslovenskog naroda u bratskom kolu slovenskog Sokolstva kliče svaku naše srce sokolski Zdravol!

Gangl.

ČESKOSLOVENSKA OBEC SOSKOŠKA
Praha III

Praha III

Sa današnje glavne godišnje skupštine šaljemo iskrene bratske pozdrave Čehoslovačkoj Obci Sokolskoj uz obnovu starog našeg zaveta, da ćemo trajno ustrajati uz dragu nam braću posestrime Čehoslovačke dosledni geslu »Vernost za vernost!« Na zdar!

Gangl.

ZWIĄZEK SOKOLSTWA W
POLSCE

Warszawa

Foxal 2

Sakupljeni na saveznoj glavnoj skupštini sećamo se u iskrenoj odanosti bratskog Poljskog Sokolstva te svima vama šaljemo bratske pozdrave. Neka živi bratski poljski narod! Czolem!

Gangl.

SOJUZ RUSKOG SOKOLSTVA
Praha III

Praha III

Odani ideji slovenskog sokolskog bratstva sećamo se u ljubavi bratskog Ruskog Sokolstva te vas bratski pozdravljamo u veri na posedu istine i pravde.

Gangl.

Citanje svih telegrama skupština je popratila sa velikim oduševljenjem i odobravanjem.

Brat Gangl podeljuje zatim reč starešini poljskog Sokolstva bratu Adamu Zamorskem, koji je, oduševljeno pozdravljen od skupštine, održao sledeći govor na poljskom jeziku:

GOVOR BRATA ZAMOYSKOG:

Braćo i sestre!

U ime Zwiazka Sokolstwa w Polsce donašam vam najsrdačnije pozdrave: Czolem! Zdravo!

Pozvali ste nas na I. skupštinu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, koji je osnovan zakonom od 5. decembra 1929. god., čime je Nj. Vel. Kralj dao priznanje za zasluge, koje je jugoslovensko Sokolstvo steklo u radu za dobro naroda i domovine. Pozvao vas je, da na osnovu nepromjenjene čiste sokolske ideologije proširite u jednoj organizaciji svoju delatnost te da radite na ojačanju fizične kulture, čime je realizovana velika misao vaspitanja i premanja svega naroda za patriotsku obranu od svih unutrašnjih i vanjskih neprijatelja.

Vi, braćo i sestre, kao i cele Sokolstvo kraljevine Jugoslavije primili ste veliku misao Nj. Vel. Kralja te ju usadili u vaša srca pod vodstvom vašeg starešine Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Danas mogu tvrditi, da je vaš rad urođio uspehom većim,

Uprava Saveza sa braćom Štěpánkom, Zamorskim i Krejčiem za vreme govora brata Gangla

žan pietet, a bratska dužnost ljubavi i zahvalnosti nalaže nam, da se brata dr. Oražena setimo i na ovome mestu izrazom najdubljeg poštovanja. — Dužnost mi je, da se setim i mlađoga našeg bora brata Maleja (skupština ustaje i odaje poštu pokličom: Slava!), koji je pao u izvršenju sokolske dužnosti u Luksemburgu kao vojnik na bojištu, šaljući u smrtnom hropcu pozdrav domovini, za čiju je čast umro. — Sećam se sve one braće i sestara, koje je prošle godine pokosila nemila smrt. Bojim se, da neću moći izbrojiti u bržini čitav niz onih milih i dragih imena pokojne braće i sestara. Neочекivano i prerano ostavio nas je član savezne uprave brat dr. Lav Mazzura. Za njime na put večnosti pošli su braća i sestre: Durdica Jovanovićeva, Ivanka Paljaga, Marija Županova, Ivan Vernik, Dragutin Heumer, Pavel Endliher, Josip Golub, Miloš Vreća, Mijo Vamberger, Eugen Malinarić, Makso Cofić — dugi, dugi niz novih naših grobova! I sve te grobove krasimo evecem bratske ljubavi, zavetujući se, da ćeemo podvostručenim radom nadoknaditi onaj gubitak, koji nam ukaže ovi grobovi. Podjedno pak naša je bratska dužnost, da ne smetnemo s uma i onaj teški udarac, koji je snašao bratski ČOS smrću brata dr. Karla Helera i bratsko poljsko Sokolstvo smrću brata dr. Kazimira Černika. Svima tima: Večna slava!

I konačno, a zato ništa manje sručano pozdravljam vas, braće i sestre, zastupnici i zastupnice bratskih župa te upravnog i izvršnog odbora Saveza, koji ste se odazvali našem pozivu i prisustvujete. I. rednovnoj glavnoj skupštini sokolskog Saveza iz svih krajeva naše domovine. Na naš poziv pohrili ste ovamo u Beograd i pred sobom u ovu dvoranu gledam u malom sabranu čitavu Kraljevinu Jugoslaviju. (Aplauz). U vama su zapisani svu znamenitu datumu najnovije dobe, koji su kameni medaši u istoriji našeg naroda i tako važni momenti u preokretu naše državne politike. Medu nama nema nikoga, koji od prvog početka razvijanja svoje nacionalne i državne svesti ne bi želeo izmirenje onih strasti, koje su razdvajale i uništavale (usklici: Tako je!), koje su odvraćale brata od brata i one mogućavale stvaran i miran rad za dobro narodne i državne celine. Da

tost, a konačno one nas vežu u zajedničkoj svesti.

Sve izveštaje, o kojima bi trebalo danas raspravljati, imate štampano u rukama, zato vam je posao olakšan. Iz svih ovih izveštaja vidi se, da naša stvar napreduje u svima granama razgranjenog sokolskog vaspitnog rada. Ovaj razvoj je radostni znakom lepote i zdravlja i de je. U ovom razvoju ne smem biti ubrzavanja i neproziranosti, jer za samu stvar od veće je vrednosti normalnost, nego momentani zalet, kome bi mogla za-prestiti reakcija. No iz svih znakova jasno se razabire, da se čitava Jugoslavija sabire u sokolskom taboru: to je koncentracioni tabor naše narodne dobrovoljne vojske, koja se daje svaki momenat na raspolažanje svojoj domovini, a uz to i sve svoje moralne i fizične snage! (Oduševljeno odobravanje).

Naš rad u prvoj poslovnoj godini nije bio potpun i nije mogao biti potpun. Taj dosadašnji rad nas uči, gde treba pobjoljšanja, da budemo docnije potpuni. No znamo i to, da nam treba da budemo verni u malom, kako bi mogli postići veliko. U Sokolstvu ni jedna stvar nije sporednog značaja, ništa nema u nas, što bi bilo nepotrebno. Svaka dužnost je jednako vredna i traži jednaku pažnju, istu revnost i istu svest te disciplinu. Zato medu nama nema nikoga, koji bi bio manje potreban ili manje vredan. Od svakoga

U prvom redu s leve na desno: ministar prosvete, g. B. Maksimović, izaslanik Nj. Vel. Kralja, puk. g. D. Krsić, zastupnik g. Prezidenta vlade, vrh. Insp. g. R. Dunlić, poslanik Republike Poljske g. Babinski, poslanik Čehoslovačke Republike brat dr. Fieder, osnali izaslanici i predstavnici nacionalno-kulturnih ustanova i delegati župa.

nego što se očekivalo. To, što je pozakao slet u Beogradu, silan je napredak rada, koji je uzbudio odusjevljenje ne samo u sokolskim redovima, već i kod pretstavnika države.

Bratskoj skupštini želim što slijepi uspeh za dobro našeg slovenskog Sokolstva te vam kličem: Neka živi bratski Savez Sokola kraljevine Jugoslavije! ZDRAVO! CZOLEM!

Gовор брата Замојског скupština je popratila sa odusjevljenim odobravanjem i poklicima: Czolem! — Zdravo!

Zatim dobija reč zamenik staroste Československe Obce Sokolske br. Vincenc Štěpánek, koji je, od skupštine burno aklamovan, održao na našem jeziku sledeći pozdravni govor:

GOVOR BRATA ŠTEPANEKA:

Danas je prvi put da dolazimo kao pretstavnici ČOS na vašu glavnu skupštinu. Od vašega osnivanja proteklo je više vremena i mi se danas samo spominjemo na ono doba, kada se u vašoj bratskoj zemlji prisluhili gajenju sokolske misli na način, koji u Sokolstvu dosada nije bio uživan, a to jest gajenje Sokolstva na osnovu zakona.

Ne poričemo da smo, samo iz ljubavi prema sokolskoj misli, imali izvesne bojazni. Time smo pak srećniji danas, uvidevši, da se sa tim korakom nije težilo samo za rešenjem teških prilika u zemlji niti pak za ostvarenjem televežačke organizacije, već da je to bilo i potpuno shvaćanje značaja Tyrševog učenja. Osećamo se puni zadovoljstva i radosti što vidimo da sokolska ideja ne samo šta nije ništa pretrpela, već je naprotiv osnažena i Sokolstvo je time samobitno i još bolje provelo, jer je sada ujedinjeno u pravom smislu reči i sakupljeno u jedno.

Pravo da ovako govorimo daje nam vladino postupak u donošenju zakona, naročito odobrenje vaših statuta, izbor lica postavljenih na čelo nove organizacije, kao i trajna i svestrana potpora Sokolu od strane državnih ustanova, od strane vojske i škole.

Vidimo da vaš plemeniti Vladar pri osnivanju Sokola kraljevine Jugoslavije nije bio voden samo ljubavlju prema svome narodu i težnjom za snaženjem njegovog jedinstva, već i potpunim razumevanjem Sokolstva i njegovog značaja.

Ovim izričnim priznanjem Tyrševog sistema, braćo i sestre, dano je vašem radu široko polje mogućnosti i odgovornosti i ushićenjem gledamo sada, kako ste muški shvatili prilike i velike obaveze, koje su iz svih vas proistekle i kako ste se odusjevljenjem prihvatali mnogoga i ustrajnoga rada, toga jedinoga, što je zaloga sigurnog uspeha. Sa ponosom pratili smo, kako uzorno ispunjavate dužnosti pravog rodoljublja, kao i dužnosti sokolskog bratstva.

Mi gledamo vaše delo, i sa divljenjem posmatramo vaše uspehe i tome se bratski radujemo, jer vašim snaženjem neće se ojačati samo Sokol kraljevine Jugoslavije, nego i čitavo slovensko Sokolstvo, koje sa istim uzvišenim zadatkom korača sa vama rame uz rame. Čehoslovački Sokoli izrazili su mi želju da vam isporučim, da savesno i savršeno ispunite sve nade, sa kojima je Savez bio stvoren i primljen.

U ovoj prilici ne mogu a da se ne setim onih časova, kada smo na vašem prošlogodišnjem divnom sletu bili medu vama, da se zajedno sa vama radujemo, što se sve može stvoriti pravim sokolskim radom za samo nekoliko meseci! Uvek i uvek sećamo se našeg boravka medu vašim Sokolima i narodom u raznim krajevima vaše lepe otadžbine, i ti časovi ne mogu nikada biti izbrisani iz naših srdaca. Hvala, iskrena hvala svima vama. Osećam kako su slabe moje reči da vam se zahvalim za sve ono, što smo tada osećali sa tolikim ganućem kada nam se sve davalo sa tako prirodnom iskrešću, kako samo pravi brat može dati bratu. Svi, koji su onda bili medu vama, poneli su takove utiske bratske ljubavi, koje ni smrt neće uništiti, jer je to kod nas išlo od usta do usta i tako je duša čitavog našeg naroda ispunjena trajnom nezaboravnošću.

Znam dobro, da bih prekasno došao, kada bi hteo danas u tom svečanom trenutku da vas pozovem na naš slet buduće godine. Jer dobro nam je poznato vaše vredno spremanje da dodete k nama, a izjave vaših voda tolikom rečištu dokazuju nam, kako se velikim radom i sjajnim načinom pripravljate da nam uživate bratstvo i da reči zakletve sokolski privede u čin.

Mogu dakle sa naše strane samo da izjavim, koliko se mnogo radujemo onome času, kada ćemo moći da vam dokažemo, kako vas iskreno voli čitav naš narod. Želimo, da biste se u našoj otadžbini osećali kao na svojoj rođenoj gradi.

Kličem u ime čehoslovačkog Sokolstva i naroda, neka Sokol kraljevine Jugoslavije raste u širinu i vi-

sinu, neka ga sjajna zvezda Tyrševe ideje vodi čestitosti, istini i napretku, kličem, neka je zdrava, srećna i moćna kraljevina Jugoslavija! ZDRAVO! NO ZDAR!

Gовор брата Štěpánka čitava skupština popratila je dugotrajnim odusjevljenim aplauzom i klicanjem.

Iza tog brata Gangl daje reč starešini Ruskog Sokolstva u Jugoslaviji bratu Artamanovu, koji je živo aklamiran od skupština održao sledeći govor:

GOVOR BRATA ARTAMANOVA:

Draga braćo!

Prilikom prve glavne skupštine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije Pokrajinski Savez Ruskog Sokolstva u Jugoslaviji pozdravlja bratski Savez i želi mu večiti uspeh.

Naš Pokrajinski Savez tom prilikom moli skupštinu, da primi njezinu najiskreniju zahvalu za saradnju i pomoć, koju nam je Savez Sokola kraljevine Jugoslavije uvek iskazivao.

U dubokoj veri, da trpljenje naše drage domovine neće biti večito i da nije daleko vreme, kad će nad Rusijom opet sinuti sunce istine i pravde i kad će ona opet kao snažna ruska nacionalna država stupiti u redove Slovenstva, mi, ruski Sokoli, držimo za svoju dužnost da spremimo što više svesnih, izvežbanih i prosvetljenih voda za buduće veliko verusruko Sokolstvo.

Ovaj rad, koji je od vanrednog značaja, pretstavlja glavnu zadaću ruskog Sokolstva u emigraciji, a mi tu zadaću ovde ispunjavamo pod bratskim i moćnim okriljem Sokola kraljevine Jugoslavije.

Što plodniji bude naš rad, tim veće uspehe postići će rusko Sokolstvo u našoj preporodenoj domovini i tim bogatiji biće plodovi tog rada ne samo za Sokolstvo, već i za čitavo Slovenstvo. I baš zbog toga naš se Pokrajinski Savez naročito zahvaljuje za pomoć, koju mu Savez Sokola kraljevine Jugoslavije stalno pruža.

Mi, ruski Sokoli, održaćemo čvrsto zavet: »Vernost za vernost! ZDRAVO!

Gовор брата Artamanova primljen je sa odusjevljenim odobravanjem.

I. zamjenik starešine Saveza brat Gangl saopštava zatim, da su na dnevnom redu izveštaji i diskusija o ovima i pita, da li ko traži o tome reč. Nato ustaje brat Mita Petrović, starešina osječke župe, i u ime svih delegata predlaže, da se svr izveštaji i predlozi prime u celosti, pošto su pročitani i diskutovani na sinočnoj konferenciji delegata, što skupština jednoglasno usvaja.

Brat Gangl redom nabraja izveštaje i za svaki posebice pita skupštini da li se prima i da li ko želi o njima da govoriti. — Skupština je međutim sve predložene izveštaje redom bez diskusije jednoglasno usvojila.

Zatim brat Gangl poziva brata Veselića, člana revizionog odbora Saveza, da pročita izveštaj revizionog odbora. Tada brat Veselić čita zatraženi izveštaj, iz koga proizlazi, da je revizion odbor pronašao poslovanje uprave Saveza, njegove knjige i račune ispravni i predlaže da se sve to primi i odobri, a račun sletu da se prenese na nov račun u 1931. god., što skupština jednoglasno prima.

Brat Gangl saopštava, da je na dnevnom redu čitanje i diskusija »Puteva i ciljeva Saveza SKJ, te poziva brata tajnika Brozovića da iste pročita.

Brat Brozović čita najpre od uprave Saveza predloženi tekst i kod svakog posebnog dela, brat Gangl pita skupštinu, da li se isti prima i da li ko želi o tome reč. — Skupština svaki deo »Puteva i ciljeva posebice bez diskusije jednoglasno prima.

Nato koncu prima se na predlog br. Brozovića i Mite Petrovića i rezolucija o »Putevima i ciljevima« Saveza SKJ, koju je na sinočnoj konferenciji predložila župa Zagreb kao uvod istima.

Savezni načelnik brat Bajželj iznosi potom dva predloga saveznečnog tehničkog odbora i to: 1. da se u nastajućoj godini ne priredi nakakav veći slet Saveza SKJ zbog potrebe tehničkog i organizacionog rada, kao i radi priprema za svesokolski slet u Pragu 1932. g. i 2. da se prima do znanja i odobri odluka o učešću Saveza SKJ na svesokolskom sletu u Pragu 1932. godine.

Brat Gangl pita, da li se ovi predlozi primaju i da li ko o njima želi reč. — Skupština je međutim ova predloga bez diskusije primila jednoglasno.

Nato brat Gangl u kratkom zvrsnom govoru ponovo zahvaljuje gostima što su svojim prisustvom pokazali pažnju i interesovanje za rad Saveza SKJ, zahvaljuje ujedno i delegatima za učešće i rad na skupštini izjavljajući, da je sada dnevni red iscrpljen i da je svršen veliki deo sokolskog rada. Poziva svu braću neka ne sustanu i neka unapred još agilnije priponu na veliko sokolsko delo. Pozivajući braću da prisustvuju akademiji, koju u čast skupštine Saveza predaje Sokolsko društvo Beograd I, brat Gangl tačno u 12. časova zaključio je ovu prvu redovnu godišnju skupštinu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije sa sokolskim: Zdравo!

Nakon skupštine uprava Saveza, sa gostima braćom Zamojskim, Štěpánkom, Krejčijem, Artamanovom i sa svim delegatima pošla je na zajednički ručak u restaurant »Claridge«. Za vreme ručka održala su braća Križ, Gangl, Štěpánec, dr. Bujić i drugi lepe govore, iz kojih je proverjavao snažan duh sokolskog bratstva i slovenske uzajamnosti.

Naveče sva su braća učesnici skupštine posetila akademiju Sokolskog društva Beograd I.

Slovensko veče Sokolskog društva Bjelovar

Sokolsko društvo Bjelovar priredilo je dan 7. marta o. g. veliku svečanost pod imenom »Slovensko veče«. Na toj priredbi prikazani su pojedini slovenski narodi u svojim originalnim narodnim nošnjama i izvađani su njihovi plesovi i pevane pesme.

movina Jugoslavija u bratskoj zajednici sa ostalim Slovenima. Uznošit himna »Oj Slaveni vojne glazbe upravo je elektrizovala mnogobrojnu publiku, koje je te večeri toliko bilo (oko 1500) kao ni na jednoj do sada priredbi u Bjelovaru. Samih narodnih nošnja,

Sa »Slovensko veče« Sokolskog društva Bjelovar; u sredini: br. Jelski, izaslanik Poljskog sokolskog Saveza.

Nakon »Sokolske koračnice«, koju je otvirala vojna muzika 42. p. p., svečanost je otpočela sa snažnom alegorijom od Mladenom Širolem »Oj Slaveni«, koja za ideju ima »Nepoznatog junaka«, koji ne može da mirno počiva, prolijeva svoju krv, dok mu vila mira ne pokaže, da se ostvarila njegova čežnja — njegov san, da je slobodna do-

muških i ženskih, bilo je oko 300, poljskih, ruskih, čehoslovačkih i lužičko-srpskih, a najviše naravno iz naše velike domovine.

Alegoriju »Oj Slaveni« izveli su članovi i članice Sokolskog društva Bjelovar.

Jer je taj dan bio i rodendan predsednika Čehoslovačke republike, brata

Masaryka, to je ispred grupe Čehoslovačke, člana revizionog odbora Saveza, da pročita izveštaj revizionog odbora. Tada brat Veselić čita zatraženi izveštaj, iz koga proizlazi, da je revizion odbor pronašao poslovanje uprave Saveza, njegove knjige i račune ispravni i predlaže da se sve to primi i odobri, a račun sletu da se prenese na nov račun u 1931. god., što skupština jednoglasno prima.

Osobito nas je zadužio starosta Poljskog Sokolskog Saveza brat Adam Zamojski, koji je bio tako odusjevljen sa idejom priredbe »Slovenske večeri«, da se odazvao molbi starešine našeg društva i poslao nam iz Varšave po bratu Stanislavu Jelsku 10 originalnih narodnih nošnja iz Lowicza (u kojima su nastupili braća Poljaci na sletu u Beogradu) pa su naši članovi i članice u njima plesali poljski ples »Oberek«. Sestra načelnica Poljskog Sokolskog Saveza Jadwiga Zamojska poslala nam je note poljskih narodnih pesama, koje je pevao prof. Rus. I ovim putem želimo im izraziti našu iskrenu sokolsku hvalu uz bratski »Czolem!«.

I braća naši ruski Sokoli iz Zagreba nastupili su sa Bojarskim plesom i kariškom narodnih ruskih pesama, koje je lepo otpevala gđa. Topljak.

Naša najmanja sokolska braća Lazički Srbici bili su zastupani sa jednom lepotom narodnom nošnjom, koju je nosila sestra Sondićeva, a lepe lužičko-srpske pesme opevao je prof. Rus.

U drugom delu programa sledili su slovenski plesovi, te su braća Poljaci

SRETAN USKRS!

Svim našim preplatnicima, oglasivačima i prijateljima našeg lista želimo srećne uskrsne praznike! Hristos voskrese!

UREDNIŠTVO i UPRAVA

iz Zagreba vrlo temperamentno oplesal naporni i lepi »Mazurci«, koji se ovede jako svideo, jer ga još ne videše. Sledila je i »Češka beseda«, pa naša narodna kola, od kojih se osobito isticalo »Slavonski kolo« naše braće Sokola iz Ulianika, koji su to kolo slavljivo uz pesmu poskočnicu majstoru izveli.

Naraštajci iz Koprivnice iznudili su sa svojim vrlo dobrim i efektivnim nastupom u »Mazurci« na glazbu »Život za cara«.

Općinstvo grada Bjelovara i okoline pokazalo je tom prigodom, da oseća da ne samo jugoslovenski, nego i slovenski, a mi Sokoli izvršili smo jednu svoju dužnost.

JANEZ POHARC (Zg. Šiška):

Sokolski nacionalizam

Što se često prigovara Sokolstvu to je među drugim i nacionalizam. Jedni kažu, taj karakter Sokolstva protivi se duhu hrišćanstva i njegovog univerzalizma, na drugoj strani opet otklanjaju ga razne savremene socijalne struje kao pojavnju, koja da je preživela i koja da nije više u skladu sa modernim shvatanjem. Napose ima pak ovakovih, koji kažu, da je Sokolstvo svoju zadaću završilo oslobodenjem i da sada više nema svoj rašon d'etre. Pogledajmo dakle, da li imaju svi ovi pravo, a ako ne, zašto.

Tyrš je već postavio zadaću Sokolstva, da uzgaja u narodnom duhu — dakle osnovao je Sokolstvo kao eminentno nacionalnu organizaciju. Jasno je, da je onda on imao pred očima podizanje nacionalne svesti Čeha i borbu za narodna prava, ali je jasno i da nije ovaj izgovor fizičku snagu, da bi se tako sprečila degeneracija i propast naroda, a čime ga usposobljujemo i za eventualnu borbu naperon protiv njega. U većoj akciji suzbija se bezbrižnost i letargija, sprečava se pojava propadanja. Nacionalizam Sokolstva jedna je od bitnih osnova Sokolstva, i

bez njega Sokolstva nema. Ali sokolski je nacionalizam opet nešto naročito svojstveno, kao što je Sokolstvo samo specifična slovenska pojava, izraz slovenske rase, te nema skoro ništa zajedničkog sa onim nacionalizmom, koji vodi šovinizmu i imperij

ROSJAVA-FONSIER ◆ DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE ◆ BEOGRAD

oživljuje se sve što je u fazi trulenja i podaje nova gledišta, nove smerove kojima treba društvo da ide u cilju svog napretka. Instinktivno ljudski rod odbija od sebe ono što je novo, pa iako mlade članstvo (nosioči novoga), ipak je u sebi nalazilo a i nalazi protivštine. Svaka primetba predavača, kad kritikuje nevaljanu, našlazi na nedovoljstvo članova slušača, koji su ujedno, gotovo uvek i činoci tog nevaljanog. Sam po sebi rada se antagonizam između slušača i predavača i završava time, da iduća predavanja neće više ili barem tako rado posvećati (jer se boje istine koju predavač iznosi). Da su starija braća prisutna, tada bi oni svojim uplivom pokazali nedovoljnom članstvu (čovek ne trpi onoga, koji iznosi njegove greške, makar to bilo i za njegovo dobro — ne trpi kritike, jer što on čini mora biti najbolje i najpromišljenije), da ima predavač pravo i da se svatko mora čuvati svega onoga, našto se on oborio. Sašim ovim činom članstvo, odnosno, bolje reči „pojedinac nezadovoljnik“ smatrao bi se krijevem, osramljenim, a mnogi takoder poniženi u svom preteranom ponosu i krivom shvatanju predavača, a kroz njega i temelja sokolskih ideja.

Ovako, kada starije braće nema, kad nema tko održati ravnovesje u društvenom koracanju napred, razume se, da će usled pomanjkanja toga rasplati se i ono što je do sada bilo sazidano. Ne doduše potpuno, jer se ipak tu i tamo na selu našlazi na pojedince, katkad i dosta njih, koji sami razmišljaju i razume reči svojih funkcijonera, no ipak toliko, da će to činiti vidljive smetnje i kočiti celokupan rad koli u vežbaoni toli i na drugim poljima sokolskog delovanja.

Što da se onda čini?

Prosvetar u svom prosvetnom radu, u tumačenju sokolske ideologije, sokolske istorije, rada u vežbaoni i vani, sokolskih priredaba uopšte ne sme se povadati za onim što članstvo tog društva želi. Ne sme ih bodriti na nesokolske priredbe, na nesokolski rad

i ponašanje. On mora kategorički nastupiti s onim što nam je Sokolstvo namrlo do danas, obogativši po gdegde i nečim svojim, ukoliko se to njegovo uistinu nađe sveshodnim i korisnim.

Ako prosvetar postupi prema gornjemu, a uza se nemu starijem i ozbiljnijem članstvu, u prvom redu upravnog odbora, t. j. višeg autoriteta u društvenom životu, onda nastaje, kako već spomenut antagonizam između članstva i predavača, odnosno prosvetara društva, pa tangirano članstvo, da počne svoj ponos (jer kako sam istakao, ne dopuštaju da im se istina razastire na tanjur), kapricira se i ne dolazi više niti na predavanja niti na vežbe — jednostavno stanu izbegavati svoje sokolske dužnosti pa ih ne vrše ni ono, koliko su ih površno vršili pre.

Stoga apelujem ovim putem na bratske župe, da posvete osobitu pažnju na rad upravnih odbora društava u vezi sa njihovim prosvetnim odborima, jer se često dešava, da funkcioneri upr. odbora, koji ujedno uživaju najveće poverenje i poštuju se kao prvi, jednostavno ignoruju rad P. O. i svakom prilikom, umesto da podupru hvalevredno nastojanje prosvetara, oni mu se nebratski nasmeju.

Zašto? Možda mi nije poznato pa ne mogu niti govoriti o tom.

To je jedna zabluda opasna po razvitetu našega Sokolstva, naročito na selima, koju treba na neki način ostanititi iz društava još dok je u zmetku, jer zastari li, tada će sva nastojanja u sokolskom radu uopšte, a u prosvetnom naročito biti bezuspešna i besplodna.

A to je zlo!

IZ UREDNIŠTVA

Radi izveštaja sa godišnje skupštine Saveza i obilje vesti iz župa i društava izostavili smo izveštaj sa XXVIII. sednice izvršnog odbora Saveza od 26. marta o. g. i ostalo građivo, a što ćemo objaviti u narednom broju.

bistvu ista; volja, da se stvari lastna državnost. In tu ni razlike med markističnim in buržoaznim shvaćanjem! Kje je potem tista proslusa mednarodnost? Komunistični manifest pravi: »V tej meri, kakor jenjava eksplatacija individua po drugem individuu, jenjava tudi eksplatacija individua po drugi naciji«. Torej ne več: »Homo homini lupus«, temveč kakor pravi Prešeren: »Da rojak — prosi bo vsak — ne vrag, le sošed bo mejak.« — In kaj je neki to drugega nego naše geslo: od Jugoslovenstva preko Slovanstva k človečanstvu! Pot je sicer nekolicina drugačena, bistvo pa je isto. Treba je marksizem le pravilno razumeti in več širokogrudnosti ter manj ozkošnosti, ki nam jemlje možnost objektivnega presojanja.

Pošlušalstvo je z zanimanjem sledilo br. predavatelju, ki je tudi sam prišel iz socialističnih vrst, a ga pravilno tolmačenje marksizma ni pravilno oviralo stopiti v sokolske vrste.

SOKOLSKO DRUŠTVO ZAGORJE OB SAVI.

V nedeljo, 1. marca t. l., je Sokolško gledalište Trbovlje prvi gospodarlo na tukajšnjem odru z znano veseloigro »Radikalna kurac v reziji br. Odlazka. Sokolško društvo in članstvo jim je pripravilo dostopen sprejem, napolnilo je dvorano do zadnjega kotička, kar se ni zgodilo že dolgo vrsto let. Trboveljčani so s svojo izredno temperamentno igro, živahnim humorjem ter lepo izvajanjem pevskimi soli in zbori s spremljevanjem orkestra dali Zagorjanom lep, zabaven večer. Po drugem dejanju jih je v imenu dramatskega odseka pozdravljen in izreklo dobrodošlico br. Adamič, nakar je še avtor igre g. Dobovišek imel na publiko kratek nagovor. Da uživajo Trboveljčani pri nas tudi sicer mnogo simpatij, je dokaz, da je na povabilo prosvetnega odseka ostalo mnogo članstva še po prireditvi v dvorani, da še nekoliko pokramlja in utrdi vez med bratskim sosednjim društвom, katero nas je prvič posetilo tudi v dramatsko prireditvijo. Med zvoki marljivega orkestra se je izmenjalo še mnogo misli o skupnem medsebojnem delovanju, podpiranju in obvezovanju uspešnejših prireditiv. Le prehitro je minil čas, ko so moralni nas zapustiti in odpeljati se v Trbovlje. Želimo, da bi jih še večkrat imeli priliko videti na našem odru. Prosvetni odsek pripravlja sedaj z vso vnenom vprizoritev »Rokovnjčev« s sodelovanjem pomnoženega orkestra Glasbenega društva, kar bo zoper posebne vrste zanimivost.

Župa Ljubljana

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUBLAJNA-ŠIŠKA.

Smerkolj Bojan.

(† 8. marca 1931.)

Neizprosna bela žena smrt ga je pokosila in za vedno iztrgala užaljeni ženi in trem otročičem. Zatisnil je svoje trudne oči in za vedno legel k počitku.

Izpred mrtvačnice splošne bolnice v Ljubljani smo ga spremili k Sv. Križu. Množica ljudstva, ki ga je spremila na njegovi zadnji poti, je pričala, kako je bil pokojnik priljubljen med ljudstvom. Po svojem poklicu je bil pokojnik gledališki igralec, priljubljen pri svojih kolegih, zelo značajan mož, tih in skromen, ki se ni nikdar silil v ospredje.

Pokojnik se je rad v prostem času udejstvoval pri raznih prosvetnih društvi v Šiški. Sokolško društvo Ljubljana-Šiška in društvo za zgradbo sokolskega doma v Šiški mu bosta vedno hvaljena za njegovo nesrečno delo in sodelovanje pri raznih prireditvah. Že bolchen in telesno strt se je vedno rad odzival vabilom za sodelovanje. Ni je bilo prireditve, pri kateri pokojnik ne bi sodeloval.

Narodna čitalnica v Šiški ga sme s ponosom štetiti med svoje prve delave, saj je v neštetih gledaliških igrah, katere je takrat uprizorjal dilettantski oder, režiral in odigral vse glavne vloge.

Pokojnik je bil vse svoje življenje dober in navdušen Jugosloven in kot tudi bader Sokol, ki ni nikdar in nikjer skrival svojega narodnega prečiščanja.

Večni mir in pokoj njegovi blagi duši! Preostalom pa naše iskreno sožalje ob bridki izgubi dragega seproga in očeta.

SOKOLSKA ČETA STRUGE NA DOLENJSKEM.

Pređupstne dni smo se z mrzljeno naglicu pripravljali na naš I. občni zbor, ob kateri prilik smo upororili tudi Linhartovo dvodejanko »Županova Micka«.

Ravno zadnje dni smo imeli dokaj neprilik s snegom, ki je zapadel kakih 80 cm debel, tako da smo bili skoro že obupali nad vsako zunanjou udeležbo, toda bratje iz Ribnice so nas kljub slabemu vremenu obiskali v nepričakovanim številu, za kar jim bratska

zahvala. Žalibog je bil čas njihovega bivanja med nami zelo kratek, vendar tako domače ljubezni in prisrečen, kar zmore edinov prava odkrita in resnična bratska ljubezen. Enako zahvalo smo dolžni tudi bratu zastopniku-ucitelju iz Dobropolj, iz njegovih besedi bi se sklepalo, da njegovo srečo teži največ na bratih z juga, s katerimi itak vse četino. Posebna zahvala bodi bratu Majniku, šolskemu upravitelju v Zvirču, ki je s svojo pevsko spretnostjo izvezbal v par tednih 9 mož močan pevski zbor, da je mogel ta dan že nastopiti. Brat Majnik se ni strašil večkrat po 9. uri zvečer prekorčiti samotni hrib do Zvirč v blatu, dežju in snegu. Prav iskrerna zahvala bodi tudi bratu podstarosti za tako okusno napravljen oder. Dalje prav bratska zahvala našima sestrama šolski upravitelji Medvedovi in Brunsteinerjevi, ki sta poučevali naše fante in dekleta vsak večer pozno v noč, da je igra izpadla v splošno zadovoljnost.

Župa Maribor

SOKOLSKO DRUŠTVO PTUJ.

Ob prilikih I. in II. župnega prednjaškega tečaja v Ptuju je priredil prosvetni odsek dva družabna popoldneva za deco in naraščaj z namenom, da tečajniki, ki so prispevali iz najrazličnejših krajev Šolske župe Maribor, vidijo, kako naj se prirejajo takipopolnevi za mladino, ki naj nudijo poleg telovadbe vsaj mesečno enkrat našemu naraščaju in deci nekoliko zahabe in razvedrila. O mladih popoldnevih je otvoril nadučitelj br. Rajner in uvodoma pozdravil deležničnega društva, br. Mondinija, Stoparja, Pečeta in Kristana. Kot prvi je izpregovoril br. Mondini o velikem pomenu sokolske organizacije med našim ljudstvom. Nato je br. J. Pečec obrazložil namen sokolskih čet in to zadevna pravila. Za njim je govoril še br. Z. Kristan o lokalnih nalogah čete in njenih funkcijonarjev, br. J. Stopar, ki je kot načelnik matičnega društva bodril nove Sokole k vztrajnemu in smotrenemu delu ter nakratko označil program za tekoče leto. — V odror so bili soglasno izvoljeni, oziroma predlagani: Ivan Scharfer kot starosta, podstarosta Fr. Petrovič, tajnik Jos. Radič, blagajničarka P. Moškova, načelnik Fr. Uranjek, revizorja Iv. Fideršek in Ignacij Petrovič, namestniki učitelj Vokač, Lea Sabati in M. Ferkova. Članarina se je določila na 2 Din mesečno. Nova četa šteje doslej 35 članov in ima na razpolago razrešno dvorano za telovadbo. Upati je, da se bo krepka edinica s pomočjo domačega učiteljstva dobro razvijala.

SOKOLSKA ČETA NA ZGORNJI POLSKAVI.

8. marca je Sokolško društvo Slovenska Bistrica na izrečeno željo dočačinov »Polščavčanov« ustanovilo svojo 6. četo. Ustanovni občeni zbor je posetilo v gostilni Katz nad 20 domačih fantov, poleg tega pa nekaj starejših mož, deklet in šolske dece. Zborovanje je otvoril nadučitelj br. Rajner in uvodoma pozdravil deležničnega društva, br. Mondinija, Stoparja, Pečeta in Kristana. Kot prvi je izpregovoril br. Mondini o velikem pomenu sokolske organizacije med našim ljudstvom. Nato je br. J. Pečec obrazložil namen sokolskih čet in to zadevna pravila. Za njim je govoril še br. Z. Kristan o lokalnih nalogah čete in njenih funkcijonarjev, br. J. Stopar, ki je kot načelnik matičnega društva bodril nove Sokole k vztrajnemu in smotrenemu delu ter nakratko označil program za tekoče leto. — V odror so bili soglasno izvoljeni, oziroma predlagani: Ivan Scharfer kot starosta, podstarosta Fr. Petrovič, tajnik Jos. Radič, blagajničarka P. Moškova, načelnik Fr. Uranjek, revizorja Iv. Fideršek in Ignacij Petrovič, namestniki učitelj Vokač, Lea Sabati in M. Ferkova. Članarina se je določila na 2 Din mesečno. Nova četa šteje doslej 35 članov in ima na razpolago razrešno dvorano za telovadbo. Upati je, da se bo krepka edinica s pomočjo domačega učiteljstva dobro razvijala.

SOKOLSKO DRUŠTVO KONJICE.

Konjiški obrtniki za Sokolstvo. Sokolško društvo Konjice je prejelo od obrtnice zadruge v Konjicah, ki ji načeluje g. Kovač Franc, dopis, v katerem sporoča, da je načelstvo zadruge na zadnji svoji seji soglasno sklenilo, da se vsi člani zadruge in njih svojci ter uslužbenici v Konjicah pismeno povabijo v korporativnemu pristopu k Sokolu kraljevine Jugoslavije. Kar se tiče članov zadruge, sta nujocih izven Konjic v konjiškem srezu, pa imajo zaupniki v posameznih krajih nalogu pozvati člane k pristopu SKJ. Razen tega se bo ta sklep razglasil na prihodnjem občenem zboru zadruge vsem članom ter se jim toplo priporočalo pristopiti k SKJ in pripomoci s aktivnim sodelovanjem, da se intencije SKJ udejstvijo in so kolski pokret napreduje v dobrobit države in našega naroda.

Naša javnost vzame razveseljiv korak konjiških obrtnikov z velikim zadovoljstvom na znanje in želi, da bi rodil dobre sadove. Obrtniki v drugih krajih tu ob severni meji pa naj so.

SOKOLSKO DRUŠTVO OPLOTNICA.

Sokolško društvo Opotnica otvoril svoj novi gledališki oder na velikonočni ponedeljek s predstavo »Domjen«. Kulise in vsa slikarska dela na odru je izredno mično izdelal g. Leskovar, ki je kot pleskar in sobni slikar tekmo zadnjih let ves svoj prosti čas uporabil za to, da se je izpopolnil v svoji stroki do umetniške višine.

SOKOLSKO DRUŠTVO HOČE.

Tukajšnje društvo vedno bolje uspeva. Ze uspehi lanskega leta so bili znatni, kar je pojavljalo priznal tudi župni delegat br. Kranjc na letošnjem občenem zboru, ki se je vršil dne 25. januarja t. l. Za tekoče leto je imenovala župa Maribor za starosta br. Flisa Antonia, za načelnika brata Apicha Milana ter za prosvetarja br. Šijanca Ludvika. Po občenem zboru je razvila društveni odror živahnego delovanja za pridobivanje novih članov. V to ga silijo tudi okolnosti, ki so nastale z osnovanjem samostojnega društva v Slivnici, sokolske čete v Razviju, in pripravami za osnovanje Sokola v Dobrovcih. Naše društvo je že in bo še izgubilo s tem mnogo agilnih članov ter mora delovanje v lastnem

Župa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO TRBOVLJE.

V soboto 14. marca zvečer je predbaval v Sokolskem domu v okviru naše prosvetne šole Sokola znani poznavalec Lužiških Srbov br. Bučar iz Ljubljane. V poljubno zasnovanem predavanju, ki so ga spremile številne sklopitične slike, nas je predavatelj počel med najmanjše slovansko pleme, ki živi na reki Sprevi in kljubuje že stoletja mogičnemu nemškemu mornu. Poslušalci so z zanimanjem sledili njegovim izvajanjem. Predavatelj br. Bučar se je ob tej prilici spomnil desetletnico smrti velikega slovanskega rodoljuba in sokolskega delavca br. dr. Ivana Oražna. Orisal je njegov velike zasluge za ujedinjenje jugoslovenskega Sokolstva, podal v kratkih obrisi njegov življenskih, ki je poln

še preostalem območju podvojiti. To se že vrši, ni pa še toliko uspeha, kot bi ga lahko bilo, če bi opustila tukajšnja občina svoje indiferentno stališče napram društvu. Upamo pa, da se bo tudi v tem oziru obrnilo na bolje.

Dramatski odsek je pod spretnim vodstvom sestre Apilove vztrajno in uspešno deloval. Uprizoril je dne 1. marca t. l. dobro uspelo burko »Vražja misle«, katera se je morala na splošno željo občinstva v nedeljo dne 8. marca ponoviti. Igrali so večinoma dijaki, ki so bili prvič na odrnu. Kljub temu so svoje vloge dobro izvedli. Sedaj se pripravlja Kosmova drama »Morje«. V nedeljo dne 15. marca t. l. bo gostoval v naši dvoranji dramatski odsek »Sokola Maribor I« s tremi enodejankami, deklamacijami in predavanjem br. profesorja Kende.

V lanskem letu se je začela v našem društvu telovadba sistematično gojiti. Žalibog smo jo moralni v zimskih mesecih zaradi pomanjkanja primerne telovadnice prekineti, pričemo pa zopet z redno telovadbo 16. marca t. l. Prednjaški zbor imamo dober. Načelnik br. Apil je sedaj v Savezni prednjaški šoli, dva prednjaka, br. Mavrič in br. Zorec, pa sta bila v 14 dnevnem tečaju v Ptaju. V jeseni nameravamo prirediti javen nastop vseh telovadcev. Da bo ta nastop boljši uspel, si moramo nabaviti še razno telovadno orodje ter bomo v svrhu kritja teh stroškov priredili dne 24. maja t. l. tombo. Že sedaj prosimo bratska društva, da bi se te tombole udeležila, oziroma upoštevala navedeni datum pri svojih eventualnih prireditvah. Končno ne smemo pozabiti naših stalnih podpornikov. Ravnatelj tukajšnje prepojilnice g. Hofstätter nam je pred kratkim nakazal darilo 500 Din, stalno nas pa podpira tudi z raznim materijalom. — Gosp. Trenk nam je daroval 100 Din, mnogo dobrega sta nam storila že tudi trgovci g. Vodenik in lesni trgovci g. Božiček. Čast takim ljudem, pripomoremo jih drugim v posnemanje.

SOKOLSKO DRUŠTVO SV. PETER V SAVINJSKI DOLINI.

Tukajšnje Sokolsko društvo je 19. marca popoldne v osnovni šoli počastilo na prav lep način desetletnico smrti Sokola vzornika dr. Ivana Oražna. Po kratkem pozdravnem nagovoru podstaroste br. Mohorčiča je učenka Božena Srebotnjakova prav ljubko prednala pesem »Ob grobu brata Ivana«. Nato je podal prosvetar brat Štaut mnogoštivnemu občinstvu zanimivo sliko iz življenja in delovanja dr. Ivana Oražna. Pevsko društvo »Savinjski Zvon« je pod vodstvom brata Mohorčiča zapelo dve žalostinki, v kateri so pevci položili vso dušo in spomin na brata starostnika.

Ob tej priliki se je odpisala starešina Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, Nj. Visočanstvu prestolonasledniku vdanostna brzjavka.

Dne 22. marca pa je društvo imelo sestanek, na katerem so se navzdušim raztolmačili poasmenski členi društvenih pravil. — Ob koncu se je proslavila 60-letnica pisatelja Finžgarja.

MURSKO SOKOLSKO OKROŽJE V LJUTOMERU.

Mursko sokolsko okrožje v Ljutomeru si je v nedeljo 8. marca v Ljutomeru določilo program dela za leto 1931.

Od 7. do 11. ure so se v telovadnici Sokolskega doma predelale vse proste in tekmovalne vaje za članstvo in načinjanje. Sodelovanje društvev je bilo tu pomanjkljivo. — Ob 11. uri se je vršila seja okrožnega prednjaškega zbornika, kjer je sodelovalo 19 članov in članice iz okrožnih društav. Seje so se udeležili tudi prosvetarji okrožnih društav. Polnoštivno so bila zastopana društva: Ljutomer, Križevci, Veržej in Gornja Radgona, dočim je društvo Sv. Jurij ob Ščavnici odsotnost opravilo.

Sejo je vodil od župe imenovani okrožni načelnik br. Lubej Franjo, dočim je bila okrožna načelnica s. Gruden Danica vsled bolzni odsotna. Predsedajoči je pojasnil, da se je do sedanje Mursko sokolsko okrožje delilo v 2 okrožji: Prekmurško, s sedežem v Murski Soboti, in Mursko v Ljutomeru. Izgubili smo torej društvo Belinc in Murska Sobota.

V svojem poročilu je okrožni načelnik pokazal pravi vzrok vseh nedostatkov, ki se pojavljajo v tem ali onem društvu, t. j. pomanjkanje iniciativnosti, vztrajnosti, pozrtvovalnosti in preveliko zaupanje v tujo posmoč. Naše delo naj tudi nadalje vodi ljubezen do Tyrševe ideje in do naročja ter samo zaupanje v lastno moč in delo. Vsa pomoč, ki pride od drugod, pa bo samo privržena. Uspeh Sokolstva leži na ramah prednjaških zborov, a tudi neuspeh. Kjer se načelniki zavedajo te resnice, tam ni taranjanja — temveč veselo sokolovanje.

Iz poročil posameznih društvenih načelnikov je bilo razvidno, da je telovadno in s tem tudi prosvetno delo v zimskih mesecih v okrožju več ali manj počivalo. Kot vzrok se navaja pomanjkanje telovadnic, sredstev za kurjavo in sposobnih vaditeljev — načelnikov. Debata o tem je pokazala, da so vsa ta društva na sedežu šole in

nobeno ni zaprosilo za šolske prostore, ki so po šolskem zakonu Sokolstvu izrecno na razpolago. Izjemo tvorita društvi Ljutomer, ki s svojimi 14 oddelki in 384 telovadci skozi celo leto redno telovadci dvakrat tedensko in kuri dnevno veliko dvorano svojega Sokolskega doma — edinega v okrožju — ter Križevci, ki kljub vsem tem nedostatkom goji redno telovadbo treh oddelkov pod vodstvom s. Grudnova in br. Jurkoviča.

Sprejeti so bili sledeči predlogi:

1. Okrožnega zleta v letu 1931. ne bo. 2. Priredi se okrožni pešizlet članstva in načinjanja v mesecu maju. Na tem zletu tekmujejo članici v metu kroglice, članice v metu žoge, vsi pa v odborjki. Datum in razpored pešizleta

določi okrožni načelnik. 3. Okrožne tekme kot društvene izbirne tekme se vrše za vse oddelke v Ljutomeru dne 31. maja. 4. Tekme v odborjki se vrše meseca oktobra. 5. Prihodnji sestanek okrožja v svrhu pregleda vaj se bo vršil 12. aprila ob 14. uri v Ljutomeru. 6. Telovadni nastopi v okrožju se dogajo slednje: Ljutomer 7. junija, Križevci 14. junija, Veržej 21. junija, Gornja Radgona 6. septembra, o Sv. Juriju se ni sklepalo, ker ni bilo zastopnika. 7. Uprava okrožja je bila konstituirana sledeče: načelnik br. Lubej Franjo, namestnik br. Pohl Evald, načelnica s. Danica Grudnova, namestnica in okrožna vodnica ženskega načinjanja s. Podrepšek Franja, vodnik načinjanja br. Janko Skrajnar, tajnica s. Sever Minka.

Župa Novi Sad

ZUPSKI PREDNJAČKI TEČAJ.

Da bi se povečao broj prednjaka v sokolskih tehničnih radenika, prireditev Sokolske župe Novi Sad tokom ove godine tri prednjačka tečaja i to dva za članove i jedan za članice.

Prvi ovakav prednjački tečaj prireden je od 17.—26. marta 1931. u No-

vi, koji su, kako u moralnom tako i u materialnom pogledu, vrlo dobro uspeli.

Na sletu (VII.) Sokolske župe Novi Sad prisustvovalo je 20 članova ove društva, a na I. svesokolskom sletu u Beogradu 32 člana. Već u oktobru mesecu povisuje se broj redovnih (vežbačkih) članova na 30, a kategorija načinjanja na 20 vežbača. U februaru društvo je priredilo javan čas u sused-

K zaključku poudarja načelnik za stopnikom društva, da je delo v novih društvi res težko, a potrebno in hvalljeno. Za to smo tu! Sokol ni zabavno, ampak viteško društvo. Nobeno društvo ni bilo takoj močno in urejeno; če pa bi bilo, ne bi bilo sokolsko. Iz malih razmer se razvija sokolsko delo, od boja do boja, čez zaprte in ovire k uspehu, napredku, k dovršenosti! Društva pa, ki samo gledajo na »staru in velika društva ter njih »prijetno delo«, a sama nočajo začeti z delom, bodo večno ostala začetna društva.

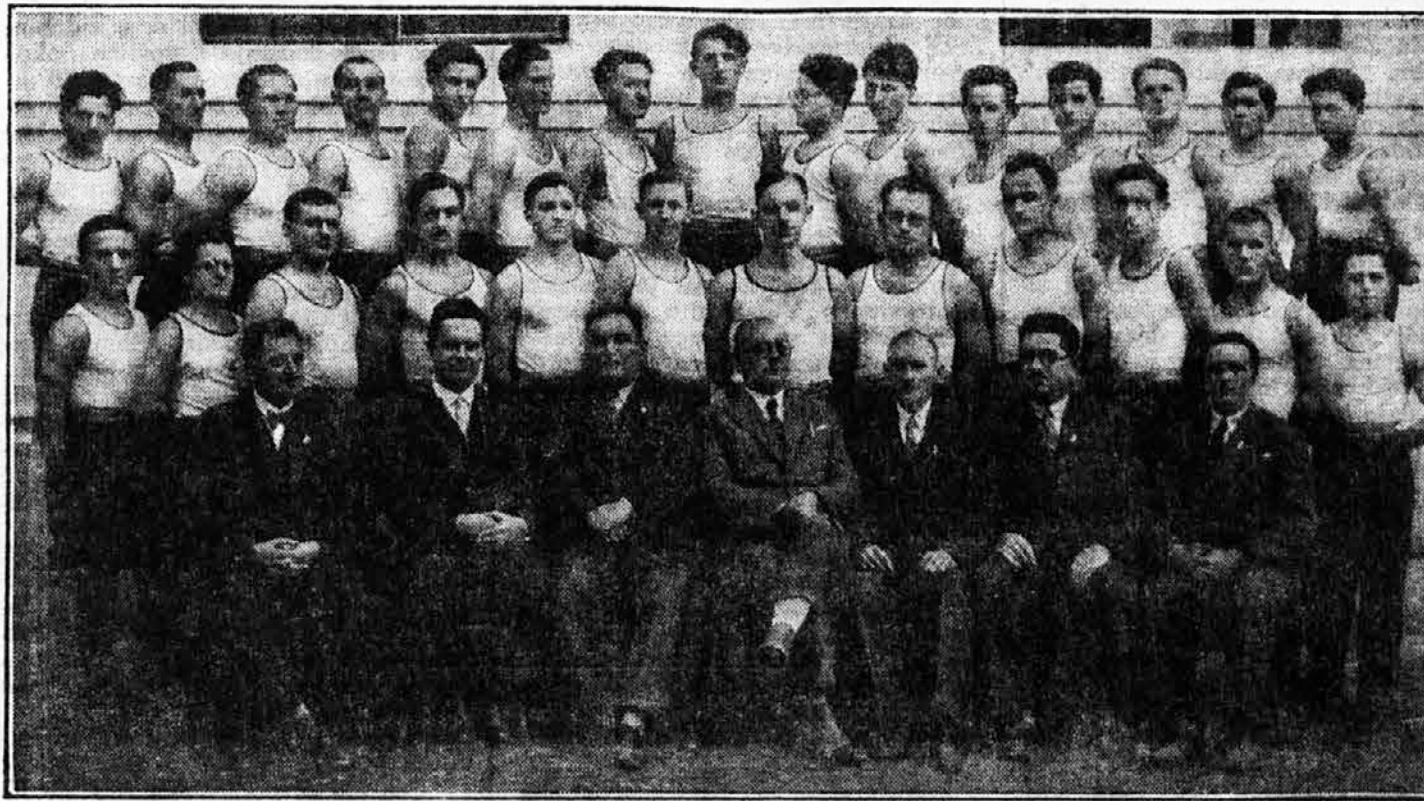
Po služajnostih, kjer so zastopniki živahno sodelovali v debati in s tem dokazali, da gredo z novim veseljem in voljo na delo v domaća društva, je br. načelnik ob 15. uru zaključil okrožno sejo.

Društvena uprava ne žali truda i nadalje će da nastavi radom držeći se principa, da svaki rad mora urodit plodom.

SOKOLSKO DRUŠTVO SUBOTICA.

Sokolski matine.

Sokolsko društvo Subotica priredilo je 1. i 8. marta ove godine dva vrlo uspela matine za učenike osnovne škole i zanatsku omladinu. Cilj je

Župski prednjački tečaj u Novom Sadu, održan od 17.—26. III. 1931.

vom Sadu. Ovaj je tečaj bio namenjen za početne tehničke radenike novoosnovanih sokolskih društava i četa. Na ovaj tečaj primljeno je 30 učesnika, od kojih je 28 pohađalo i dovršilo tečaj, a dvojica su odustala zbog bolesti. Ovih 28 učesnika bili su iz 23 društva i čete župe, po zanimanju bilo je 11 učitelja, 1 činovnik, 2 studenta, 1 trgovac, 9 zanatlija i 4 zemljoradnika.

Na tečaju predavala su ova braća: dr. Pavlas, dr. Jovanović, Vojinović Miroslav, Teodorović Milan, dr. Mrvoš, Marić Svetislav, Knežević Milovan, Daljev Pavle i Ilić Đorđe.

Tečaj je završen sa odličnim uspehom, jer su svi učesnici bili vrlo marljivi, vredni i savesni u radu.

Učesnici na tečaju imali su besplatno zajedničku nastanbu in ishranu.

Ovim tečajem učinjeno je mnogo za unaprednje rada kod novih društava i četa, kod kojih će sada znatno bili olakan tehnički rad.

Drugi tečaj, odnosno ritmička škola za članice, održaće se od 6. do 10. aprila 1931. u Novom Sadu. Za ovaj tečaj prijavljeno je 40 učesnika.

Treći tečaj za naprednije vežbače radi spremanja za polaganje župskog prednjačkog ispita, prireditev se u oktobru 1931. Na ovom tečaju moći će učestvovati ona braća, koji su položili društveni prednjački ispit i koji su dobri vežbači.

Za novosadske učitelje priredite se poseban tečaj, kako bi se ovi upoznali sa sokolskim radom in vežbanjem, koji im je potreban za svoje škole. Ovaj tečaj održaće se kada se školsko nadzorništvo bude sporazumelo sa načelnikom župe.

SOKOLSKO DRUŠTVO VAJKA.

Sokolsko društvo Vajka osnovano je 28. decembra 1929. godine. Rad ovoga društva počeo je odmah nakon osnutka, kada je društvo imalo svega 15 članova vežbača i 30 potpornih te 30 muške dece i 30 ženske dece. Društvo je početkom 1930. godine iako još mlado, stavilo sebi u zadatku, da drži više javnih časova i zabava i da održava mnoga poučna predavanja i sokolska sela te je na taj način postiglo vanredne rezultate, jer se ovdajšnji seoski svet tako za Sokolstvo odzrevio, da ulaže, sve što je potrebno za napredak ovoga društva. Uspeh rada pokazao se več i time, što se brojno stanje vežbačeg članstva povisilo na 25, a osnovana je i kategorija načinjanja od 12 vežbača. Društvo na čelu sa svojom dobrom upravom nastavlja i dalje svoj rad te je u proletnoj i letnji sezoni priredilo 3 javna nastu-

nom mestu Plavni i tamo povečalo akciju za osnivanje sokolske čete, što je na koncu i ostvareno. Na ovom nastupu naši mladi Sokoli sa naročitim odruševljenjem i radošu izvodili su pojedine vežbe. Poseta bijaše odlična, veruje se, da u Plavni nije bilo seoske kuće, koja nije posetila ovaj sokolski javan čas. Pored prostih vežbi i vežbi na spravama, muška i ženska školska deca iz Plavne izvodila su u sokolskim odelima proste vežbe za I. svesokolski slet u Beogradu. Na svršetku ovoga časa održao je zam. starešine Sokolskog društva narodu i omladini lep govor, pozivajući ih, da se zajednički udruže pod jugoslovenski barjak u sokolsku organizaciju. Uveče je priredjen pozorišni komad, koji je izvela omladina (pevački zbor) iz Bodana.

Na tečaju predavala su ova braća: dr. Pavlas, dr. Jovanović, Vojinović Miroslav, Teodorović Milan, dr. Mrvoš, Marić Svetislav, Knežević Milovan, Daljev Pavle i Ilić Đorđe. Tečaj je završen sa odličnim uspehom, jer su svi učesnici bili vrlo marljivi, vredni i savesni u radu. Učesnici na tečaju imali su besplatno zajedničku nastanbu in ishranu. Ovim tečajem učinjeno je mnogo za unaprednje rada kod novih društava i četa, kod kojih će sada znatno bili olakan tehnički rad.

Drugi tečaj, odnosno ritmička škola za članice, održaće se od 6. do 10. aprila 1931. u Novom Sadu. Za ovaj tečaj prijavljeno je 40 učesnika.

Treći tečaj za naprednije vežbače radi spremanja za polaganje župskog prednjačkog ispita, prireditev se u oktobru 1931. Na ovom tečaju moći će učestvovati ona braća, koji su položili društveni prednjački ispit i koji su dobri vežbači.

Za novosadske učitelje priredite se poseban tečaj, kako bi se ovi upoznali sa sokolskim radom in vežbanjem, koji im je potreban za svoje škole. Ovaj tečaj održaće se kada se školsko nadzorništvo bude sporazumelo sa načelnikom župe.

Sokolsko društvo Vajka je učinkovito delovalo in s tem tudi prosvetno delo v zimskih mesecih v okrožju več ali manj počivalo. Kot vzrok se navaja pomanjkanje telovadnic, sredstev za kurjavo in sposobnih vaditeljev — načelnikov. Debata o tem je pokazala, da so vsa ta društva na sedežu šole in

nera raznih užupljenih društava, te sokolskih četa iz ove župe.

Nisu zastupana bila, a niti su svoj izostanak opravdala, ova društva: Batina, Čepin, Garčin, Jakšić, Kaptol, Komletinci, Kutjevo, Našice, Otok, Stražem i Trnjani.

Starešina župe br. Dimitrije Petrović otvara u zakazani čas skupštinu pozdravljajući prisutne delegate župskih društava, koji su se skupili po prvi put iz osnutka Sokola kraljevine Jugoslavije na skupštinu ove župe.

Smatra za dužnost, da ispred čitave skupštine pozdravi u prvom redu Njegovo Veličanstvo Kralja, najvećeg zaštitnika Sokolstva i prvog građanina naše otadžbine, kao i čitav Kraljevski Dom, moči ujedno bratsku skupštinu da može putem bratskog Saveza ovaj pozdrav podastreti Njegovom Veličanstvu Kralju. Skupština privlači jednoglasno ovaj predlog brata starešine po pravilu burnim klicanjem: Živio Kralj i Kraljevski Dom!

Brat starešina župe pozdravlja staršinu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije Njegovo Visočanstvo Prestolonaslednika Petra: »Da dozaste sreda sela i do kopljja bojnac«, kako bi izvršio zadatok, koji su Njegov Deča i Otac započeli, te poveo Sokolstvo da izbavi iz ropstva još i ostatak neoslobodenog dela našega naroda. Skupština privlači ovaj pozdrav klic: Živio staršina Saveza Njegovo Visočanstvo Prestolonaslednik Petar!

Iza toga br. starešina župe pozdravlja predstavnika bratskoga Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, te izražava svoju radost, što može kao predstavnika Saveza pozdraviti baš br. Duru Paunkovića, koji nam može sa svojim sokolskim radom služiti za primer, i koji do sada još nikada nije rekao, kada su bili u pitanju sokolski interesi, neču ili ne mogu. Skupština jednoglasno popraća ovaj pozdrav br. starešine župe sa poklonom: Živio br. Duro!

Br. starešina župe konstatuje potom, da je po overenju delegata društava prisutno na današnjoj skupštini 44 društva sa 67 glasova od ukupnih 55 društava sa 79 glasova, te 27 članova uprave župe sa 27 glasova, dakle ukupno prisutno 93 glasa, prema čemu je u

Br. starešina župe seća se ovom prijekom odličnih članova našega Sokolstva, a naročito br. Tome Maleja, koji je kao član savezne vrste na međunarodnom takmičenju u Luksemburgu ispušto svoju plemenitu sokolsku dušu zbog nesretnog pada sa preče, a potome se seća i članice uprave ove župe, bivše načelnice župe i zamenice načelnice Saveza u Jugoslovenskom Sokolskom Savezu, odlične sokolske saradnice u društvenima Osijek, Zagreb i Vinkovci, sestre Mr. Pharm. Durdice Jovanović, koja je prva, kao akademski obrazovana žena radila na Sokolstvu u ovoj župi najvećim marom, najvećom ljubavi, te moli bratsku skupštinu, da oda poslednju poštu ovim sokolskim radnicima i sačuva večan spomen. Svi prisutni ustajanjem i poklikom: Slava sestri Durdici i bratu Maleju! odaju poslednju počast.

Iza toga slede redom izveštaji br. tajnika, prosvetara, ekonoma, blagajnika, načelnika, statističara, lekara, revizora i pročelnika socijalnog otseka, od kojih iznosimo samo najvažnije odломke, pošto su ti izveštaji veoma iscrpivi i opširni, a za interesiranu društva i onako posebno oštampani i društvena osječka župe dostavljeni.

Br. tajnik u svom izveštaju govori uvodno o radu u opće, te prelazi na osnivanje Sokola kraljevine Jugoslavije, pa kod ovoga dela svoga izveštaja izražava zabrinutost pri konstataciji napadno velikog porasta našeg Sokolstva za ovu poslednju godinu dana i pita se, nema li možda u onom velikom broju novih članova i takovih, koji o Sokolstvu i sokolskom radu nemaju pravoga shvaćanja, koji možda ne mogu svojim pogledom da obuhvate široki vidokrug sokolskih težnja, koji možda nisu bili u prilikama i mogućnosti, da se sažive sa sokolskim idejama.

Iznosi zatim rad ove župe u minuloj godini, te u prelazu na taj rad spominje dve savezne manifestacije i to nastup naše olimpijske vrste u Luxemburgu, koja nas je u stranom svetu dostojno zastupala iako uz veliku žrtvu, po cenu života jednoga od najboljih naših Sokola — našega neumrloga brata Maleja, kome skupština ponovno kliče: Slava mu! — Nadalje spominje naš uspeli svesokolski slet u Beogradu, koji je mnogo doprineo širenju sokolske ideje u našoj državi.

Rad u župi deli na troje, na tehnički, prosvetni i administrativni. O prvom i drugom su posebni izveštaji.

Zupska uprava držala je do dana svoga konstituisanja do kraja godine 32 sednice i 2 sednice društvenih delegata i to 1. juna i 23. novembra 1930.

Na sednicama župske uprave raspravljana su većinom organizaciona pitanja. Koliki je posao tu bio vidi se najbolje po tome, što je broj društava u župi posle donošenja zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije od 16 porastao na 55 društava i na 25 sokolskih četa, a da osim jedne plaćene sile, koja vrši samo prepisivanje i ekspedit, ne ma ova uprava župe nikakovih činovnika ili nameštenika, već čitav rad vode župski funkcioneri, koji su inače većinom kao činovnici svojim redovnim zanimanjem preko dana zaposleni, tako da samo u svojim slobodnim časovima mogu obavljati poslove uprave župe. Delovodni protokol župe u prošloj godini dostigao je 2625 brojeva, po čemu se vidi, da je posao u ovoj župi u administrativnom pogledu bio za jednu župu zaista prevelik.

Od osnivanja novih društava započeo je svuda da ima mnogo volje za rad i ljubavi za sokolsku ideju, ali da nema dovoljno ili uopšte sokolski odgojenih ljudi, koji bi stvar idejno vodili, a niti u tehničkom pogledu nije bilo spremnih prednjaka. Da se tomu nedostatku doskoči, priredila je župska uprava tokom godine 1930. dva prednjačka tečaja i to jedan u trajanju od tri nedelje u mesecu avgustu, a drugi u mesecu novembru iste godine. Radi premalog odaziva na ove prednjačke tečajeve (a sva su društva navela kao razlog pomanjkanje materijalnih sredstava), zaključeno je na sednici delegata društava od 23. novembra 1930., da se u buduće pripomoći, koja bi se imala dobivati od banskih uprava, ne deli među društva, nego da ista ostane župi, ali da ova obavezno prirede za sva svoja društva besplatne prednjačke tečajeve. Takav je tečaj određen za mesec mart 1931.

Osim toga davane su pismene upute za rad, sadržane u 60 okružnicama, odaslanim društvinama ove župe tokom prošle godine, a koliko se to moglo učiniti, davane su i neposredno i lično obaveštenja, bilo preko izaslanika same župe, bilo preko starih jačih društava, a naročito preko središta okruga.

Kako u nekim društvinama, novo osnovanim, nema još dovoljno izobraznih prednjaka, a niti odgovarajućih prosvetnih radnika, to je rad u ovakvim društvinama zapinjao, pa je stoga župska uprava posle održanja godišnjih skupština neka društva proglašila četama susednih starijih i jačih društava, koja će njihov rad nadzirati dotle, dok ne ojačaju toliko, da mogu sami za sebe delovati kao jedinice.

Pored redovitog rada, preporučuje br. tajnik za godinu od 1931. temeljito spremanje za župski slet, koji treba da bude neka vrsta predspreme za svesokolski slet u Pragu 1932. godine, na kojem treba da i mi uzmemu učešće u tolikom broju, da dostojno manifestiramo našu sokolsku i nacionalnu snagu, s druge opet strane u u dobroj formi uživatim posetu braći Čehoslovacima. Time je završen izveštaj br. tajnika, a nakon toga se prešlo na izveštaj br. prosvetara.

(Nastavak sledi.)

SOKOLSKO DRUŠTVO VRPOLJE.

Sokolsko društvo Vrpolje održalo je svoju I. redovitu glavnu skupštinu u nedelju 25. januara o. g., u prostoriji »Čitaonica«, u prisutnosti 78 svojih članova i nekoliko gošta.

Skupštini je prisutstvovao izaslanik Sokolske župe Osijek brat Josip Čolić, okružni načelnik iz Broda, a kao gošti došli su braća dr. Esili i Milan Perić iz Broda i brat Tomo Kovačević, starešina Sokolskog društva Sibinj.

Skupštini je otvorio starešina br. Antun Knežević, pozdravljajući u prvom redu početniku Sokolstva kraljevine Jugoslavije Nj. Vel. kralja Aleksandara I., kličući mu svi skupa tri puta Živio! Isto tako pozdravljaju starešinu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, da bude starešina Saveza. Prigodom govora br. Tomo Kovačevića burno se klicalo Nj. Vel. Kralju Aleksandru I. i Nj. Vis. prestolonasledniku Petru. Nakon toga je starešina skupštini zaključio.

U čast gostima priredjena je zajednička večera, kojom je starešina nazdravio Nj. Vel. Kralju Aleksandru I., a izrečene su i druge zdravice u čast kraljevskog Doma Karadordevića, državnog jedinstva, Jugoslavije i napretku Sokola.

Župa Novo mesto

SOKOLSKO DRUŠTVO TOPLICE PRI NOVEM MESTU.

V nedeljo 15. marta je Sokolsko društvo priredilo telovadno akademijo, na kateri je pokazalo uspeh zimskoga telovadnega delovanja. Kot prava je nastopila moška in ženska deca s kraljevskim kolom. Ljubko je bilo

Izaslanik Sokolske župe brat Čolić hvali rad uprave, te upućuje žasno na medusobno poštovanje i disiplinu, ma poznavanje sokolskih pravilnika i na pripreme za svesokolski slet u Pragu 1932.

Zatim se je prešlo na biranje nove uprave, u koju su jednoglasno izabrani braća: starešina Antun Knežević, zamenik Pavle Knežević, prosvetar dr. Zvonimir Rebac, tajnik Jakob Knežević, načelnik Ivan Bogdanović; članovi uprave: Mica Turk, Đoko Miličević, Jozo Bogdanović, Ivan Crudić, Ivan Jung; zamenici: Milan Ostojić, Ivan Lebović, Ivan Štern, Marijan Šurić, Martin Turković; revizori: Mavro Goldberger, Šime Spitzer, Minko Salay; zamenici: Vinko Čaklović, Petar Melnjnikov, Voja Drašković; časni sud: dr. Zvonimir Rebac, Jakob Schwarz, Martin Bogdanović, Ivan Bogdanović, Šime Spitzer; zamenici: Antun Knežević, Pavle Knežević i Petar Melnjnikov; prosvetni odbor: dr. Zvonimir Rebac, Jakob Knežević, Mica Turk; novinar: Antun Knežević.

Nakon izbora uprave, br. Tomo Kovačević, banski većnik, pohvalio je društvo te u kratkom govoru dao upute za rad na širem sokolskim idejama, koja je jedina neokaljana i čista jugoslovenska, pa stoga je Sokolu kraljevine Jugoslavije Nj. Vel. Kralj Aleksandar I. i dao svoga prvorodenoga sina Nj. Vis. naslednika prestola Petra, da bude starešina Saveza. Prigodom govora br. Tomo Kovačevića burno se klicalo Nj. Vel. Kralju Aleksandru I. i Nj. Vis. prestolonasledniku Petru. Nakon toga je starešina skupštini zaključio.

U čast gostima priredjena je zajednička večera, kojom je starešina nazdravio Nj. Vel. Kralju Aleksandru I., a izrečene su i druge zdravice u čest kraljevskog Doma Karadordevića, državnog jedinstva, Jugoslavije i napretku Sokola.

znanja so žele sestre članice z lepo izvajanimi skupinskim vajami »Turkinjica«, katerih lepo izvedbo so še povečale slikovite obleke. S svojim nastopom so sestre pokazale, da so se za svoj nastop res skrbno pripravile. Nič ni zastajala za članicama osmerica članov, ki je nastopila s skupinskim vajami »Hej Sloveni«. Naždušenje med gledalcem je bilo veliko,

Sa akademije Sokolskog društva Dol. Toplice — Članice izvadale su skupinske vežbe »Turkinjica«

videti naše malčke, ki so spretno in samozavestno zaplesali mični ples. Koj nato je nastopila ženska deca se prostimi vajami in nato moška deca tudi s prostimi vajami. Moški naraščaj je strumno izvajal vaje s puškami. Ker društvo nima pravih puški, si je dalo narediti lično izdelane lesene puške, ki so povsem ustrezale svojemu namenu. — Mnogo smeha in zabave je povzročila med številnimi gledaleci »Pasja tekma« moške dece. Mnogo pri-

zlasti ob sklepku, ko se je državna trobojnica dvignila nad skupino, katero so telovadci po zrušenju skupine zmagoslavno odnesli. Lep nastop je pokazal, da se društvo zaveda svoje naloge.

19. marca, na praznik sv. Jožefa, pa je priredila deca pod vodstvom s. Marije Rozmanove dobro uspelo mladinsko igro: »V kraljestvu palčkov«. Mladi igralci so svoje vloge v splošno zadovoljnost dobro rešili.

Članovi skupinske vežbe »Hej Sloveni«

SOKOLSKO DRUŠTVO TREBNJE.

V nedeljo 8. marta se je vršila u Trebnjem ob 19. uri I. seja novoustavljene Mirenške sokolske okrožje pod vodstvom br. župnega podstaroste Pavla Herbsta iz Mokronoga. Župno načelstvo je imenovalo naslednjo okrožno vodstvo: za okrožnega načelnika br. Huberta Tomšića (Trebnje), okrožna načelnica s. Zora Knežević (Mokronog), okrožni podnačelnik br. Jože Andoljšek, okrožna podnačelnica Cilka Zupančić (Trebnje). Za tajnika u zapisnikarju je došlo br. Nande Špan (Trebnje). Župni P. O. pa je imenoval v okrožno vodstvo za prosvetnog nadzornika br. M. Tratarja, ki bo vršil tudi posle poročevalstva. Na seji se je določil okrožni zlet, ki bo v Št. Rupertu. Vsa društva pa imajo tudi svoje nastope. Okrožje tvorijo sledeća društva: Trebnje, Mirna, Št. Rupert, Mokronog in Št. Janž-Krmelj. Seje se bodo vršile izmenoma v vseh sedežih okrožnih društava, kar bo dovedlo do čim tesnejšega sodelovanja in spoznanja. Želimo okrožju mnogo razmaha in na delo za lep razvoj sokolske misli v vsej Mirenški dolini. Zdravo!

Župa Tuzla

GLAVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA.

U nedelju 8. marta o. g. održana je u Tuzli godišnja skupština Sokolske župe, kojoj je prisustvovao 80 delegata sokolskih društava i seoskih sokolskih četa. Na skupštini su zapaženi pukovnik g. Mihajlo Vasić, komandant mesta, g. Milan D. Jakšić, okružni inspektor, g. Mihajlo Popović, sreski poglavnik, g. Ljutvibeg Sijerčić, predsednik Gradske opštine i g. Šukrija Alagačić, direktor gimnazije.

Kao delegat Saveza SKJ prisustvovao je skupštini br. dr. Mihajlo Gradojević, prof. univerziteta iz Beograda.

Starešina župe br. Jovan Petrović otvorio je skupštini, upućujući pozdrave Nj. Vel. Kralju i Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru, što su prisutni dočekali sa burnim i dugotrajnim klanjem.

Pozlani su brzjavni pozdravi Nj. Vel. Kralju, Nj. Vis. Prestolonasledniku, Savezu SKJ, bivšem starešini župe br. Staji Stajiću, deneralu, g. Veliću Popoviću, banu Drinske banovine i g. Svetislavu Milisavljeviću, banu Vrbanske banovine.

Jugoslov. Solvaj tvornica u Lukavcu predala je župi u znak pažnje za njen rad divno izrađen reljefan lik Nj. Vis. Prestolonaslednika Petra, koji je izradio vajar Zorisav Franetić.

Ovaj gest Solvaj tvornice, koja svakom prilikom pomaže svaku kulturnu akciju, oduševljeno je pozdravljen.

Zatim su podneli izveštaje funkcioničari župe. Godišnji rad župe može se rezimirati ovako:

Zupa je u januaru 1930. imala svega 16 sokolskih društava, a danas broji 22 sokolska društva i 20 jakih sokolskih četa. Broj članstva u društvinama porastao je prosečno za 40%. U osnivanju su još nekoje čete. Najveći broj sokolskih četa ima pored odraslih vežbača, još naraščaj i decu, a rad se pored kulture tela sastoji još i u privrednom i prosvetnom podizanju sela.

Zupa je preko sokolskih društava skupila za postradade od poplave u Francuskoj Din 15.827, a za narodice postradalih na Daksi Din 2760.

Kao pripremu za slet u Beogradu održala je župa svoj slet, na kojem je nastupilo u povorci preko 600 članova, od toga 300 uniformisanih, jer se je broj uniformi tokom godine podvostručio. Na sletu u Beogradu ne samo što je učestvovalo velik broj članstava i naraščaj, nego su vrste, koje je župa postavila na utakmicama, zauzele veoma ugledna mesta. Župa je bila zastupana na utakmicama, zauzele veoma ugledna mesta. Župa je bila izložena na sletu našoj župi izvodno održavane.

Na konferenciji je konstatovano, da se rad u sokolskim četama u pravcu poljoprivrednog, prosvetnog, higijenskog preporoda našeg selišta razvio, i da se uspesi u tome pravcu postignuti neobično značajni i veliki, te da se ukazuje neophodna potreba održavanja što češćih sastanaka svih onih radnika, koji deluju u selima u sokolskim četama. Istaknut je naročiti značaj i potreba tromesecnih sednica četnih uprava svih četa sa područja pojedinih srezova, koje su sednice i do sada u našoj župi redovno održavane.

Nadale je istaknuta potreba održavanja posebnih tečajeva za sokolske radnike koji odlaze u čete, da bi se četni rad u četama provodio jednoliko po utvrđenim smernicama.

Na konferenciji je naročito naglašen veliki uspeh drugog tečaja naše župe za vode sokolskih četa, koji je održan u meseču januaru o. g., i na kome je oko 80 kandidata — članova sokolskih četa — dobitio potrebljeno značajno za rad učetoskih četama u svim pravcima (administrativnom, tehničkom, blagajničkom, i t. d.). Radi toga je običaj na značaj ovih tečajeva zaključen, da se i ove godine u našoj župi održe dva do tri prednjačka tečaja za vodnike sokolskih četa.

Kao ciljne sredstva u radu u sokolskim četama istaknuto je što češće obilazjenje i kontakt četa sa istaknutim sokolskim radnicima iz pojedinih sokolskih društava i župске uprave.

Pošto se u toku zadnje godine, a naročito iz beogradskog sleta, pokret za osnivanje sokolskih četa neobično raširio, to je na ovoj konferenciji dočazen pravilnik, po kome se nove sokolske čete mogu osnivati samo u onim selima, gde postoje najosnovniji potrebeni uvjeti za život i pravilan razvoj prijateljih članova, naročito trezve njaka i t. d.

SOKOLSKO DRUŠTVO ŽRNOVO.

U nedjelju 8. marta na svečanoj skupštini bila je likvidacija sokolske čete Žrnovo, koja je pretvorena u društvo. Uz mnogobrojno članstvo prisustvovao je i lep broj delegata Sokolskog društva Korčule. Osobito smo bili počašćeni prisutstvom brata starešine Sokolskog društva Korčule i izaslanikom sreškog načelnstva Korčule.

Skupština je započela vatrenim govorom brata starešine iz Korčule. Lepim i muževnim rečima svraća pažnju prisutnih na svečanost današnjeg dana. Uz ostalo, i ovom prigodom ističe dužnost pravoga Sokola, kojemu je zadatak nacionalno vaspitanje, jačanje tluši i tela.

Posle njega govori brat tajnik, prosvetar, načelnik i blagajnik. Uz prikaz svoga rada kroz vreme opstanka

delje priređuje čajanke ili zabave, koje su uvek odlično posećene. Daju se i pozorišni komadi naših čuvenih humorista Nušića, P. Petrovića, S. Povića i drugih. Dilektanti igraju odlično, kao pravi glumci. Vrgoracki Soko ima i tamburašku sekiju, koja se zaista može pohvaliti.

SOKOLSKA ČETA PIJESCI.

Na 21. februara o. g. sokolska četa Pijesci održala je prvu svoju zabavu u prostorijama sokolske čete. Zabavu je otvorio sa pozdravnim govorom brat Janko D. Popović izaslanik župe, koji je ukratko istakao značaj rada ove čete, a brat Dušan Bajić, također izaslanik župski govorio je o trezenosti.

Program zabave sastojao se iz nekoliko lepih tačaka, kao pesme uz guse, nekoliko patriotskih deklamacija

prekidom od jednog časa u podne i pola časa za večeru. Subota posle podne bila je odredena za uređivanje prostorija i tečajaca, a nedelja je bila odredena za zajedničko pohadjanje raznih uglednih poljoprivrednih staniča u okolini Mostara.

Na tečaju su predavali ovi predavači: braća Čedo Milić administraciju I. deo 55 časova; Milivoj Jelačić administraciju II. deo 30 časova; Tvrko Kanaet vodenje blagajne 31 čas; Bogoljub Radančević poljoprivrednu I. deo 14 časova; Ljubinko Vučenović poljoprivrednu II. deo 2 čas; dr. Mile Đokić sokolsku prosvetu i moralno vaspitanje 9 časova; Vaso Gajić zadružarstvo 5 časova; dr. Pero Mandić istoriju Sokolstva i novu podelu naše države 2 čas; dr. Feodor Lukač higijenu 3 časa; Uroš Avdalović napredno pčelarstvo 5 časova; Dušan Bajić o trezenosti

ПРВА СРПСКА ПАРНА ПИВАРА

БОРЂЕ ВАЈФЕРТ А. Д. У БЕОГРАДУ

производи своја чуvena пива бело „Експорт“ и црно „Св. Ђорђе“ која се продају у бурадима и флашама

Телефони пиваре 355 и 3410 • Телефон стоваришта у Београну 582

decembra o. g. svedožbu, da su tečaj završili sa uspehom i posle devet pismenih zadaća koje će u toku godine izraditi.

Osim čisto sokolskog obrazovanja, koje su tečajci stekli, oni su se još

Smrt brata Navalija bolno se je dojmila svih članova Sokolskog društva Otočac, pa je tim povodom starešina društva sazvao odborsku sednicu, koja se je oprostila sa bratom Navalom.

Pokojni Navalija umro je ne samo u tako mladim godinama, nego baš, kada ga i ovo društvo i njegova stana majka, udova seljakinja, najviše trebaše.

Neka je laka zemlja bratu Jovi Navaliju i mir pepelu, njegovu, i njegova braća sokolska iz dubine srca клиču: Slava mu! — Sokolsko društvo Otočac.

GLAVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA ŽUPE.

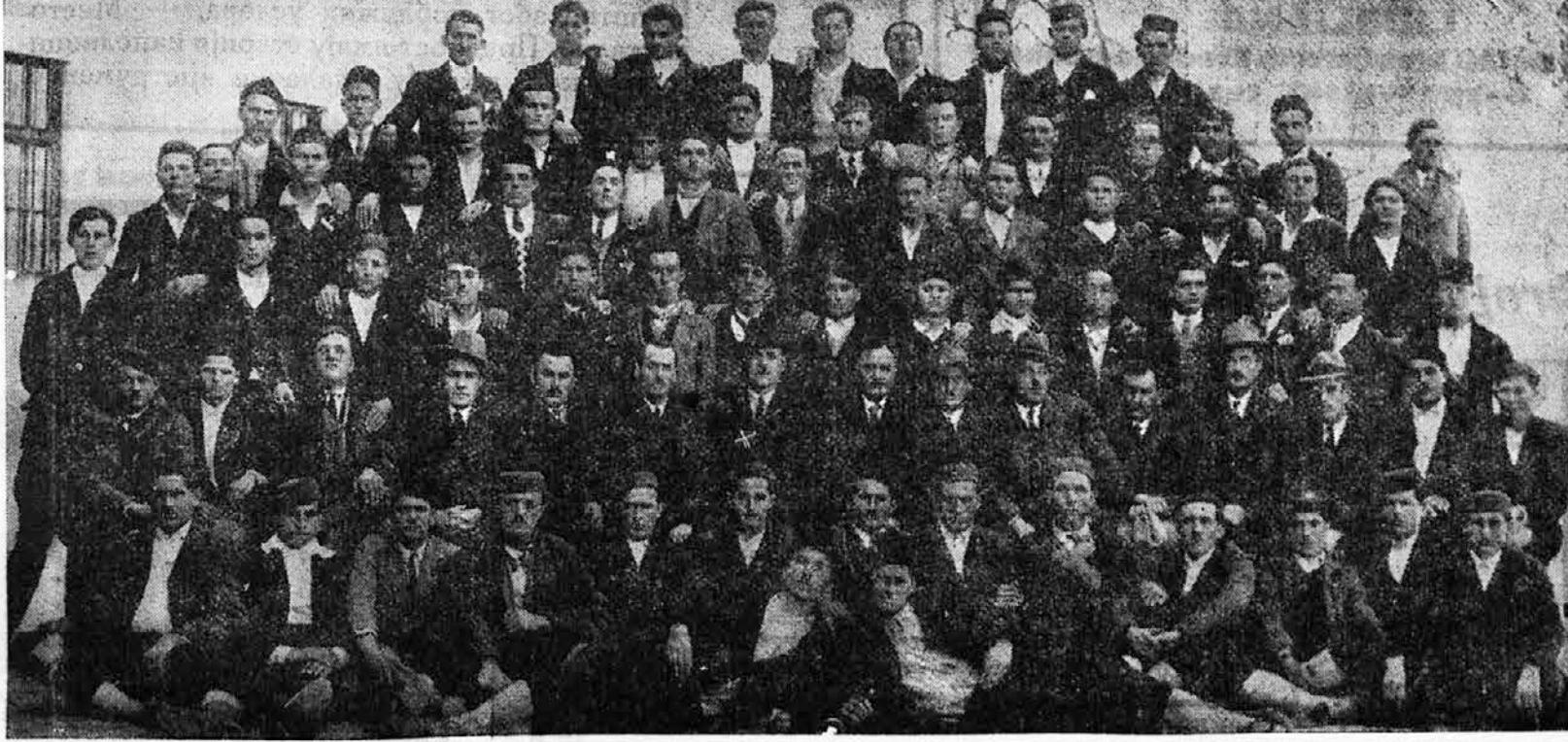
Dne 1. marta održana je u Sušaku glavna godišnja skupština župe Sušak-Rijeka pod predsedništvom žup. starešine br. Ive Polića, a u prisutnosti delegata bratskog Saveza br. dra. Milorada Dragića. Na skupštini je bilo zastupano 27 od 31 društva sa 34 delegata. Od župске uprave prisutna su bila 22 člana, a k tom je prisustvovalo oko 30 što članova što članica. Skupštini je otvorenje starešina pozdravljajući u prvom redu Njeg. Vel. Kralja, pa onda starešinu Saveza Nj. Vis. prestonoslednika Petra, nadalje prvozamenika saveznog starešine br. E. Gangla, zatim delegata Saveza br. dra Dragića, zastupnika vlasti br. Jovana Mešterovića, a onda sve prisutnike. Nato je ukratko prozborio o prošlogodišnjem radu župe i o zadacima koji će krajem župe u ovoj godini, napose o sledećim primorskim Sokolstvima, koji će se održati u Splitu.

Druga tačka dnevnog reda bila je: Izveštaji župskih funkcionara i revizionog odbora pa su svu ti izveštaje jednoglasno i bez prigovora bili prihvati, a jednakim i izveštaj revizionalnog odbora. Izveštaji bili su vrlo pomognu sastavljeni i ostvareni u posebnoj knjižici od 30 stranica. Iz tih izveštaja razvidno je ovo: U administrativnom radu primljeno je i otpremljeno u prošloj godini do 4562 spisa, među njima 50 okružnica, što ih je župa razglasila svojim društvima. Starešinstvo je održalo 13 redovnih i 1 izvanrednu sednicu. Imovinsko stanje župe bilo je: prihodi Din 101.772.98, a izdati Din 139.790.41. Manjak od Din 38.017.43 nadoknadio se gotovinom, što ju je donela u novu organizaciju bivša Sokolska župa „Rijeka“ od Din 76.369.10. Saldo blagajne na 31. XII. 1930. bio je Din 38.351.67. Osim te gotovine imala je župa druge imovine u vrednosti od Din 53.920.65, pa je potom celokupna imovina župe iznosila Din 92.272.23.

Tehnički rad župe iznosi ove podatke: Početkom 1930. godine brojila je župa 25 društava, tokom godine prešla su 3 društava u novoosnovanu župu Karlovac, a župa je dobila 7 novih društava, pa je koncem 1930. god. imala 29 društava. Na sletu u Beogradu sudelovala je župa sa 498 lica, od toga 186 u odori. U gradanskom odoru sudelovalo je iz župe preko 600 lica. Proste vežbe je vežbalo 158 članova. Načelništvo je održalo 18 sedница i 1 zbor društva. načelnika, razasalo 10 okružnica, a rešilo je 282 dopisa. U decembru 1930. god. održala je prednjački tečaj sa 26 polaznika. Načelništvo je sastavilo i izdalo štampom opis vežbe za sokolsku i školsku decu.

Za prosvetni rad imalo je 13 društava prosvetne odbore, a u drugim je društva sam prosvetar vršio sav prosvetni rad. U svim žup. društvima održalo se u toku godine: 424 govoru pred vrstom, 198 predavanja, 139 zabava, 32 sela, 46 izleta. Svi je prosvetnih priredbi po tome bilo 839. Sokolska štampa imala je u svim žup. društva 688 preplatnika, od kojih na »Sokolski Glasnik« 315, »Sokol« 57, »Sokoliće« 111, »Naši Radi« 128, »Soko na Jadranu« 77. Sokolske knjižnice postojale u 16 društava, a u njima je bilo 3277 knjiga. U decembru je odžan zbor društvenih prosvetara i trodnevna župska prosvetna škola, koju je polazio 30 polaznika. Župski prosvetni odbor je društvenim PO razasao 10 okružnica.

Iz izveštaja žup. statističara vidi se da je početkom godine bilo u župi 1764 člana, dok ih je koncem godine bilo 3063, od kojih 2624 muških i 439 ženskih. Po zanimanju bilo je 268 radnika, 93 seljaka, 670 zanatlija, 376 trgovaca, 446 drž. nameštenika, 71 opć. nameštenika, 259 priv. nameštenika, 44 lekara, 20 advokata, 12 svećenika, 238 učitelja i profesora, 130 studenata, 31

II. tečaj za sokolske čete Župe Mostar

sokolske čete, svi ističu, kako otsada treba i još više sila uložiti, da bi uistinu zasluzili naziv društva. Tom prigodom govorio je i brat načelnik korčulanskog društva.

Nakon likvidacije sokolske čete birana je jednoglasno nova uprava. Brat starešina iz Korčule pozdravlja novog starešinu, a dosadašnjem odaje pothvalu za njegov rad. Poslati su brzozni pozdrav br. Savezu SKJ i br. Sokolskoj župi Mostar.

Preko svih govorova čulo se burno odobravanje. Sva su srca bila razdražljiva, a sokolska svest probudena. Uz tvrdno obećanje, da će svi zajedničkim silama raditi oko širenja Sokola, raziskati su se kućama. Poneli su sobom još jaču ljubav prema svojoj domovini i uzvišenom Domu Karadordevića i tvrdno vjerovanje, da će naš ujedinjeni narod kroz Sokolstvo doći do oživotvorenja svih svojih nacionalnih idea.

SOKOLSKO DRUŠTVO TOMISLAV GRAD.

† Brat Strahinja Pavlović.

Na 16. januara o. g. preminuo je u Zagrebu u najlepšoj mladosti, u svojim 23. godinama, vredni član br. Strahinja Pavlović. Ova vest dušoboku je ozajstvila sve njegove prijatelje i poznanike, osobito Sokole.

Pokojni Strahinja bio je od osnutka Sokolskog društva u Tomislav gradu jedan od najvrednijih članova, a sokolska svest probudena. Za rad društva mnogo se interesovao, osobito za akciju oko podizanja sokolskog doma. Iz velike ljubavi pokojnog Strahinje za napredak društva njegov očuh i majka, brat Luka i sestra Ljubica Dmitrović upisali su ovih dana pokojnog Strahinju za velikog dobrotvora sokolskog doma u Tomislav gradu. Ovo je prvi veliki dobrotvor našeg doma. — Sudbina je htela da nas pokojni Strahinja pre vremena napusti, ostavljajući najlepšu spomen: nepokolebitu ljubav prema Sokolstvu.

Večna mu slava i lahka crna zemlja!

SOKOLSKO DRUŠTVO VRGORAC.

Sokolsko društvo u Vrgorcu svešno je svojih velikih dužnosti i zna, da će samo pomoći velikog rada približiti svom velikom idealnom cilju. Ni jedan član(ica) ne zna za umor, ni za nemanje vremena, kada se tiče sokolskih dužnosti. Princip im je bio, jest i biće: Ništa za sebe, kao pojedinca, već sve za društvo! Lepo je to pošmatrati, gde su na poslu svi jednaci, bez obzira na profesiju i stalež. Ljubav, bratstvo sloga svud se očituje, na svakom koraku. Disciplina je uzor, a uvek će i biti, jer su svi isvesni, da je ova preuslov svakog uspeha.

Znajući, da je za uspešan razvoj svestranog sokolskog rada prvo bitno najpotrebniji vlastiti dom, radi se svim silama, da se što pre do istog dode. Za to je potrebna velika suma novaca. Soko stoga skoro svake ne-

i dva kratka šaljiva komada sa jednim monologom.

Poseta je bila na ovoj zabavi preko očekivanja, te uspeh kako moralni, tako i materijalni zadovoljio je potpuno.

Ova je zabava najbolje dokazala, da i u našim selima seljaci umeju sami i bez ičije pomoći prirediti korisnu i poučnu zabavu, čije prihode namenjuju u korist izdanja svojih sokolskih domova.

Istih dana održale su zabavu u mostarskoj župi još i ove sokolske čete: Žitomislci, Stepen, Ulog, Fojnica, Tasovčići, Gabela Lokve, Dabar Pojle, Udrežnje, Miholjače i Bijelo Pojle.

II. TEČAJ ZA SOKOLSKE ČETE ŽUPE MOSTAR.

Godine 1925. uprava Sokolske župe Mostar povela je živu akciju za osnivanje sokolskih četa u selima svoje teritorije. Ta akcija propaćena je sa skepsom ne samo od strane ne-sokolske publike, nego i neki sokolski radnici nisu očekivali, da će dati željene rezultate: prvi, što nisu želili, da naše selo kroči napred, a drugi, što nisu verovali, da je naše selo zrelo, da ponese sokolsku ideju onako, kako ju nose naše varoške mase. Ali »udar iskru u kamenu nadę...«

Naše selo, onaj mladi deo, prihvati sokolsku ideju sa divnim elanom, i sokolske čete osnivaju se neverovatno brzo. Na teritoriji mostarske župe dosada ih ima 57. I druge župe prihvati ideju osnivanja sokolskih četa na selu, no za sada nijedna nije dala ovakva rezultata.

Tečaj je završen na 12. februara o. g. Kao i pri otvorenju tako i na završetku prisustvovali su izaslanici vojnih i civilnih vlasti, zavoda i korporacija u mestu. Završetak tečaja obavljene je uz program. Pozdrav starešine župe br. Čede Milića i drugih nastavnika u tečaju. Tečajice je pozdravio i general g. Tomic. Dva tečajca i to br. Radovan Šarić iz čete Stepen te Mirko Davidović iz čete Vrbu zahvalili su staranju oko njih. Iza toga tečajci su uz pratuju vojne muzike 32. peš. puka »Nevesinjskog« izveli 4 vežbe sa štapovima i 4 proste vežbe. Nastup, otstup i izvođenje vežbi napravilo je odličan utisak na sve prisutne. Sve je izvedeno precizno i sigurno. Od naših vežbi 4 su za članove, a 4 za naraštaj u sokolskim četama. Milina je bila gledati naše stasite momke iz Gacka, Nevesinje, Trebinja, Ljubuškog, Korčule, Stoca, Konjica i Ljubičnog obučene u narodnim nošnjama.

Ako se ima u vidu da je među

tečajnicima bilo gripe za vreme tečaja mora se diviti njihovo izdržljivosti i volji. Svi tečajci vagani su na početku i svršetku tečaja. Osim njih dva do tri, koji su malo opali u težini, ostali su dobili po 1, 2, 3, pa i po 8 kilograma.

Tečajci, koji su završili tečaj, njih 71 i njihovi nastavnici fotografisali su se u grupi. Napravljen je jedan snimak i pri izvođenju navedenih vežbi. Sokolsko društvo Mostar priredilo je na 12. II. u svojoj čitaonici čajanku u počasti tečajaca. Tu večer proveli su tečajci ugodno uz sokolske pesme, koje su pevali članovi mostarskog Sokola i pesme koje su uz gusle naizmenice pevali sami tečajci. Jedna devojčica deklamovala je vrlo lepo nekoliko deklamacija, a tečajac Janko Milošević iz Fojnice pročitao je svoje dve vrlo lepe pesme u desetarcu, u kojima peva budenje i preporod se (voćarstvo, pčelarstvo, zadružarstvo, higijenu, mljekarstvo it. d.). »Neće biti jarcova gubalja, Već će biti ovnava rudalja...«

Da se je tečaj mogao održati bez zapreka zasluga je vojnih vlasti, koje su pomogle. Naročito blagodarnost duguju i uprava župska i sami tečajci majoru gospodinu Josipu Bučaru, koji je pokazao mnogo strpljivosti i predstreljivosti. Svi tečajci dobili su pismena uverenja da su istrajno pohadali tečaj. Ovo uverenje važi im samo do 1. decembra o. g. U toku ove godine oni će vršiti dužnosti četnih funkcionera: tajnika, blagajnika i načelnika i korespondiraće sa župom. Svi koji i u praksi pokažu uspeh dobije na prvo

prekidom od jednog časa u podne i pola časa za večeru. Subota posle podne bila je odredena za uređivanje prostorija i tečajaca, a nedelja je bila odredena za zajedničko pohadjanje raznih uglednih poljoprivrednih stanicu u okolini Mostara.

časnik, 12 vojnika, 57 mornara i 336 privatnika.

Aktiva svih društava župe iznosila su Din 5,987.085, a pasiva Din 3,403.590 i 45 para, a po tomu čitava čista imovina Din 2,583.494.55. — Sokolskih domova bilo je u župi 3, dok je u gradnji 1. Sprave: 28 preča, 19 konja, 13 karika, 3 stola, 9 kožlića, 25 otskoka, 12 pružnih dasaka, 46 strunjača, 274 bućice, 8 penjala, 3 leste, 336 čujava, 368 palica, 176 zastavica, 122 obruča, 8 greda, 2 diskosa, 33 kopija, 9 lopta, 22 kugle, 20 stalaka, 13 bremena, 5 lanača za penjanje, 5 ribstola, 265 vesala,

6 sekira, 10 drvenih pušaka, 1 trapez, 2 motke, 3 visoke karike i 1 čamac. Svečanih odora bilo je: 323 muških, 15 ženskih, 174 muškog naraštaja, 40 ženskog naraštaja, 210 muške dece, 150 ženske dece. Zastava je bilo: 6 društvenih, 4 naraštajskih. U društva bilo je: 1 glazba, 7 tamburaških zborova i 3 orkestra.

Kod sledeće tačke razdeljena je među žup. društva banovinska pripomoć od Din 39.800 i to prema predlogu župe. TO za nabavu sprava, koje društva još ne poseduju, a potrebne su im.

Isto tako primljen je predlog župskog TO da se u ovoj godini ne priredi nikakav župski slet, nego da se slet u Splitu prihvati kao slet i ove župe. Osim toga je primljen predlog žup. PO da se prirede okružni sletovi prema predlogu odnosnih okružnih načelništava.

Kod sledeće tačke razdeljena je među žup. društva banovinska pripomoć od Din 39.800 i to prema predlogu župe. TO za nabavu sprava, koje društva još ne poseduju, a potrebne su im.

U eventualijama prihvaci su ovi predlozi: I. da se župskom starešinom osnuje posebni socijalni otsek, poput berze rada, za uhebljenje društvenih članova, 2. da se predlozi br. Savezu da ishodi od ministarstva oprost od naplate poštanskih taksa za sokolsku korespondenciju. U zadnjoj je tački dnevni red prihvacen per acclamationem predlog da se upravi br. Saveza predloži za naimenovanje župskog uprave lista dosadašnje uprave ponijena prema predlogu iznesenom na skupštini, na čelu sa starešinom br. Ivom Polićem. Pre toga je br. stare-

šina predložio na prihvat 3 telegrafska pozdrava i to Nj. Vis. prestolonasledniku Petru, br. Savezu i banu Savske banovine. Sva su ova tri telegrama s odobravanjem prihvaćena.

Iza toga je uzeo reč savezni delegat br. dr. Dragić, koji donosi pozdrave br. Saveza, hvali rad župe, koja uživa kod Saveza dobar glas tim više, jer je župa protagonista jugoslovenske nacionalne ideje na toj sokolskoj strazi.

Nakon toga zaključio je predsednik skupštini u 12.30 sati. — Ž. p.

NAJBOLJŠA KOLESА

kupite po prav ugodnih cenah edino le pri tvrdki

A. GOREC, D.Z.O.Z.

LJUBLJANA

samo v palači Ljubljanske Kreditne banke
in na Gospodarski cesti štev. 14.

Гранд Хотел
„Петроград“
преко пута
железничке станице

БЕОГРАД

Svaki Soko treba da ima

Sokolijadu

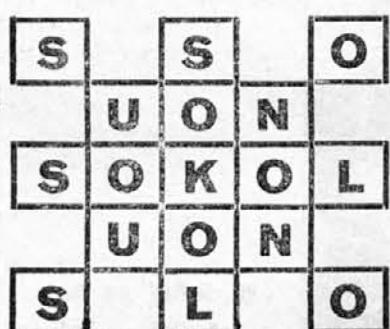
odličnu zbirku sokolskih i rođajučih pesama sa slikama za deklamovanje i pevanje radi podizanja sokolskog-vitezskog duha od brata dr. Vojislava V. Rašića, Beograd, Kraljice Natalije ul. 14. Poštansko-čekovni broj 50.788. — Cena 20 dinara. Preporučena i od „Sokolskog Glasnika“ br. 20, od 1930. godine.

IZVOR
veletrgovina galanterijske,
nirnberške i kratke robe

SUŠAK
ŠETALIŠTE KRALJA PETRA
produžena Zvonimirova ul. 92

Tko oglašuje,
taj napreduje!

**Sukno
za sokolski kroj**

Pri večjih naročilih znaten popust!

A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA

Za izvršitev modernih portretov ter vsakovrstnih fotografskih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev itd. se priporoča

Fotografski atelje »VIKTOR«
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 4
(nasproti Narodni tiskarni)

Ruče

dobre, uporabljavane ali sačuvane, za vježbanje sposobne, kupujemo. Cijenu i ostalo javiti **Sokolskom društvu Tompojevcu, Srijem.**

Telefon štev. 2312
Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANCIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJŠE IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH Tiska šolske, mladiške, poslovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarnem ali večbarnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladiški liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNICA ŠOLSKIM ZVEZKOV

Izšla je v naši založbi druga izdaja s 52 podobama knjige

PRVA POMOĆ

Spisal dr. Mavričij Rus, mestni fizik in šef-zdravnik rešilne postaje v Ljubljani.

Cena: kartoniran izvod 26 Din, polplatno 32 Din

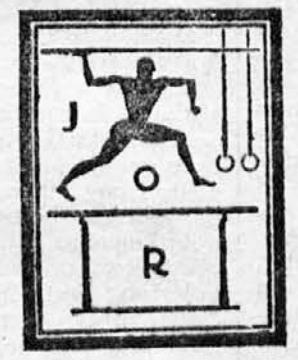
Priporočamo vsem sokolskim društvom zlasti za prednjaške tečaje

UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA

Tvornica gymnastičnega in sportnega orodja

J. Oražem

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Izdaje vse vrste sokolskega telovadnega orodja, opreme za društvene in šolske telovadnice, sportne potrebuščine za lahkotno atletiko, orodje za letna telovadische, kopalische in vrtove, gugalnice, orodje za deco itd. Prvovrstna izdelava, solidna potrežba, zmerne cene. — Ilustrirani cenik brezplačno.
USTANOVLJENA 1881.

U eventualijama prihvaci su ovi predlozi: I. da se župskom starešinom osnuje posebni socijalni otsek, poput berze rada, za uhebljenje društvenih članova, 2. da se predloži br. Savezu da ishodi od ministarstva oprost od naplate poštanskih taksa za sokolsku korespondenciju. U zadnjoj je tački dnevni red prihvacen per acclamationem predlog da se upravi br. Saveza predloži za naimenovanje župskog uprave lista dosadašnje uprave ponijena prema predlogu iznesenom na skupštini, na čelu sa starešinom br. Ivom Polićem. Pre toga je br. stare-

šina predložio na prihvat 3 telegrafska pozdrava i to Nj. Vis. prestolonasledniku Petru, br. Savezu i banu Savske banovine. Sva su ova tri telegrama s odobravanjem prihvaćena.

Iza toga je uzeo reč savezni delegat br. dr. Dragić, koji donosi pozdrave br. Saveza, hvali rad župe, koja uživa kod Saveza dobar glas tim više, jer je župa protagonist jugoslovenske nacionalne ideje na toj sokolskoj strazi.

Nakon toga zaključio je predsednik skupštini u 12.30 sati. — Ž. p.

**Соколском друштву Бреза потребан је
један капелник за пухалачку глаузу.**

Рефлектанти нека се обрате на потписано друштво због поближих услова. — Место је стално. Предност имају старији капелници и они, који познају гудалачке инструменте

JOS. HAFNER zavod za umjetno vezenje

LJUBLJANA, Prisojna ulica (Tabor)
(Bivši poslovodja firma Neškutlo, koja je uslijed smrti vlasnika prestala da rad.) Izradujemo sokolske zastave najjeftinije po našim ili pripošlanim načrtima, obavljajući se na propise SKJ. Molimo, tražite specijalne oferte i načrte.

MESTNA HRANIHLICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 3
je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 430,000,000 Din.

Za vse vloge jazči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo.

Vloge se sprejemajo na knjižice in na tekoči račun. Naložbe proti odgovori se obrestujejo po dogovoru kar na jabolj ugodno.

Posejalo se dovoljuje na posestva, menice in vrednostne papirje čim najčešće.

Za male trgovce in obrinike obstaja pri hranilnici kreditno društvo, za puplne naložbe pa sodni depozitni oddelek. — Za varčevanje mladine izdaja domača hranilnica, za posiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016 in 2016. Pošt. ček. račun št. 10 533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12.30.

ČITAJ! Za gotovo, kao i na najdugoročniju
otplatu dobijete:

**Glasovite STAYER-WAFFENRAD
bicikle. - Motocikle „PUCH“**

nedostizive preciznosti, kvalitete snage, konkurenčne cijene, kod glavnog zastupstva za Dalmaciju

Slavko Malešević, Kistanje.

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše

klišarna

ST-DEU

LJUBLJANA DALMATINOVA 13

Preporučamo knjigu

VEKOSLAV BUČAR:

KOD LUŽIČKIH SRBA

CENA 10 DIN

JUGOSLOV. SOK. MATICA
LJUBLJANA, NARODNI DOM

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠČIN

Branko Palčić Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Naslov za brzovajke: „Trikotaža“ Zagreb * Telefon interurban štev. 26-77

Izvršujem vse vrste sokolskih potrebščin za javni in zletni nastop vseh oddelkov našega članstva in to točno po predpisih Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike v originalnih barvah predpisanih krojev se nahajajo v knjigi „Organizacija Saveza SKJ“. Zahtevajte cene in prospekte — Cene jako zmerne. — Za točno in solidno izdelavo jamčim.

Sokolska knjižnica

počela je izlaziti u nakladi Jugoslovenske Sokolske Matice u Ljubljani

I. sveska: E. Gangl, O sokolski ideji.

II. " Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.

III. " Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.

IV. " Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražem.

Svaka knjižica stoji 3 Din

Također dobiju se krasne slike u veličini 67×50 cm:

Dr. Miroslav Tyrš, Jindrich Fügner, T. G. Masaryk

Cena svake slike 30 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica
u Ljubljani, Narodni dom